

SEBASTIAN ȚIRTÎRĂU

PÂNĂ LA CAPĂTUL PĂMÂNTULUI

Traducere: Delia Buciuman-Gherman

ZAPPY'S

Descrierea CIP a Bibliotecii Naționale a României

ȚÎȚÎRĂU, SEBASTIAN

Până la capătul pământului /Sebastian Țîțîrău; trad.: Delia Buciuman -
Câmpina; Zappy's, 2005

ISBN 973-87220-8-X

I. Buciuman, Delia (trad.)

2

© Editura Zappy's
Pentru ediția în limba română

CUPRINS

1. ÎNCEPUTURI	7
2. SUFERINȚE	13
3. DE LA ÎNTUNERIC LA LUMINĂ	26
4. ADEVĂRATA LUMINĂ	30
5. CHEMAREA	42
6. ÎN AFRICA!	48
7. VIAȚA LA ȘCOALĂ	56
8. OAMENII DEȘERTULUI	60
9. VIAȚA DE PEREGRIN	68
10. DIN AMERICA, ÎN COLȚURILE LUMII	74
11. AM REUȘIT!	81
12. ÎNCĂ NU S-A SFÂRȘIT!	85

PREFAȚĂ

Această carte este o lecție practică de filozofie creștină a vieții. Ea descrie cu lux de amănunte demersul ființei umane sub atingerea călăuzitoare a lui Dumnezeu. Este un destin creștin, în cel mai frumos sens al cuvântului. Era normal ca el să nu fie decât misionar. Fiecare nou-născut în Împărăția Cerurilor este binecuvântat ca purtător de speranță și mântuire. Experiența de viață prezentată în această carte dovedește cu prisosință acest adevăr.

Mâna lui Dumnezeu este prezentă și activă în mod tainic în viața lui Sebastian, în timp ce așază temelii. Locul cel mai probabil producător de caractere puternice a fost o familie de intelectuali săraci, dar cu mari aspirații morale și profesionale. Dificultățile inerente vieții cotidiene, agravate în mod suplimentar de un sistem de guvernare materialist-dialectic, nu fac decât să ridice ștacheta la maximum pentru probele de virtuozitate în școala curajului și a luptei corp la corp cu disperarea, neputința și nedreptățile. În acest teren de instrucție, cu nuanțe corecționale severe, a venit o noapte senină când Sebastian – căutând printre gratii – descoperă Cerul. Acesta fusese totdeauna deasupra capului său, dar sistemul îl învățase că nu există așa ceva. În noaptea aceea, Sebastian a făcut primul pas spre marea evadare, înălțând prima rugăciune. Trebuia însă să mai aștepte puțin; erau încă alte lecții importante de învățat.

Urmează cursurile de supraviețuire în nonsensul postrevoluționar. Acestea erau absolut necesare pentru a crea dorul după ceva mai bun. În acest context de tranziție spre nicăieri se produce întâlnirea de gradul zero. Ca profesor suplinitor la Costești, lângă Botoșani, primește lecții de pace sufletească predate de Sefora, o copilă sfioasă și cuminte, dar care face dovada deplină a credinței și a cunoașterii Cuvântului.

Era timpul primelor lecții de Biblie și acestea se întemeiau pe profețiile din Apocalipsa. Lucrurile se precipită și marea sete de adevăr îl conduce spre *Tragedia veacurilor* și *Hristos, Lumina Lumii*. Curând, adevărul se transformă în crez, iar acesta va transforma viața și obiceiurile. Era vremea renașterii din propria cenușă. Era și cazul, pentru că peste numai patru luni începeau cursurile de teologie sistematică la Seminarul Teologic din București și mai erau încă 150 de candidați intrați în cursă, la examenul de admitere.

Seminarul început la București se va termina, normal, unde altundeva decât la Somerset West, în Africa de Sud, pentru că Sebastian trebuia să fie aproape de mirosul deșertului Kalahari și aproape de privirile curioase ale boșimanilor. Vor urma jungla Amazonului și ghețurile Groenlandei. Încep să se contureze “toate marginile pământului”.

Prin această carte, Sebastian face dovada maturității sale misionare. El a început să producă deja o mișcare pentru misiunea de la capătul pământului. Sebastian are nevoie de rugăciunile noastre, de participarea cu fonduri și mai ales de oameni care să-i stea alături, acolo la capătul lumii, pentru a duce Evanghelia veșnică la orice neam, la orice seminție, la orice limbă și la orice popor, chiar în această generație.

Prin faptul că ați cumpărat această carte, ați început să contribuiți cu fonduri la această misiune. Editura Zappy's a dezvoltat acest proiect – de traducere și tipărire în limba română a cărții *Până la capătul pământului* – cu scopul de a dărui tot profitul obținut din vânzarea ei, Societății *Pelerinul*, care susține toate proiectele misionare ale lui Sebastian și ale colaboratorilor săi.

Ion Buciuman

Capitolul 1

ÎNCEPUTURI

M-am născut în România, în timpul regimului comunist, într-o familie de intelectuali – amândoi profesori de filozofie și istorie, amândoi oameni realizați și mari cugetători. Din câte îmi pot aduce aminte, m-am bucurat de o mare libertate. Cred că din perioada în care am început școala, părinții m-au lăsat să fac ce vreau (cu unele excepții, desigur). Încă de la început, m-au educat să am respect pentru lumea, societatea, oamenii și culturile din jurul meu. Au încercat să-mi dea ce a fost mai bun cu putință, deși viziunea cu privire la lume pe care mi-am format-o în timpul primilor 20 de ani de viață nu era o viziune atotcuprinzătoare. La drept vorbind, cine are o viziune atotcuprinzătoare? Dacă ar fi să rezum ceea ce am învățat de la viață, aș spune următorul lucru: cu cât credem că știm mai mult, cu atât mai neînsemnați devenim – și asta dacă vrem într-adevăr să dobândim adevărata cunoaștere. Așadar, nu-i pot învinui pe părinții mei pentru viziunea pe care am adoptat-o, deoarece mi-au oferit tot ce știau mai bine, și pentru acest lucru îi iubesc foarte mult.

Dar viața nu a fost atât de bună cu părinții mei pe cât erau ei de buni. Am fost loviți de multe ori de neprevăzut. Tatăl meu, deși un om minunat, a fost urmărit de ghinion toată viața: era să fie omorât într-un accident de tren, s-a ars cu ulei încins la 1.000°C într-o fabrică, a fost atacat de câini turbați – și de oameni turbați – și alte și alte accidente. Mama, o femeie frumoasă și foarte talentată, a suferit toată viața de o boală de inimă și a fost măcinată de stres, vaiete și griji. Încă nu știu câte seri au petrecut în singurătate părinții mei, gândindu-se cu disperare ce să le pună pe masă, a doua zi dimineața, celor cinci copii flămânzi. Guvernul comunist raționalizase alimentele pentru populație, pentru ca cei din conducere să poată plăti datoria externă a țării și să-și construiască palate. Unei familii ca a noastră i se permitea să aibă 5 kilograme de

cartofi pe săptămână, o pâine pe zi, un litru de ulei pe lună, 5 kilograme de făină pe lună, pentru pâine, și așa mai departe, toate pentru cei opt membri ai familiei noastre. Cât de mult mi-aș dori ca părinții mei să fi știut atunci ceea ce știu eu azi, fiindcă viața lor ar fi fost mult mai ușoară.

Cea mai mare parte a copilăriei mi-am petrecut-o cu bunicii, la Iași, pentru că părinții mei erau încă studenți, încercând să lucreze, să-și crească copiii și să meargă la școală în același timp. Bunicii erau nemulțumiți din cauză că tatăl meu, adică fiul lor, nu se căsătorise cu o fată bogată. Ca urmare, familia noastră nu a primit ajutor din partea lor. Dintr-un anume motiv, totuși pe mine mă iubeau și m-au ținut la ei pentru o bună parte din primii mei șapte ani de viață. Îmi aduc aminte că l-am întâlnit pe fratele meu, care era crescut de cealaltă bunică, mama mamei, de-abia când aveam patru sau cinci ani. M-am uitat în ochii lui și m-am simțit intimidat de el. Avea o hotărâre în privire, i se citea ambiția pe față și nu mi-a venit să cred că era chiar fratele meu. Am mers afară și ne-am jucat cu arcuri și săgeți, el fiind cowboy-ul, iar eu indianul. Desigur, ca și în istorie, cowboy-ul învinge întotdeauna și din acest motiv nu l-am prea avut la inimă pe fratele meu mai mare, decât când am ajuns la maturitate. Astăzi, suntem cei mai buni prieteni, navigând împreună pe oceanele lumii sau mergând în expediții. Pe măsură ce m-am maturizat, am început să înțeleg cât de greșit îl percepușem pe fratele meu.

Nu știu cum, dar eram considerat ciudatul familiei; aveam un cap enorm, așezat pe un gât subțire. Această combinație făcea ca, atunci când cineva mă striga dintr-o parte, să nu pot să-mi mișc gâtul, fiindcă nu puteam să-mi țin capul drept. Am fost foarte slab, și nu numai pe perioada copilăriei, ci până pe la 25 de ani. Eram palid, cu o voce pițigăiată, nu-mi plăcea să mă joc cu băieții, pentru că erau prea duri, și nu-mi plăcea să vorbesc cu oamenii. Am descoperit de la o vârstă fragedă că cel mai bine era să-mi petrec timpul de unul singur, fiindcă nu era nimeni care să mă terorizeze sau să-și bată joc de mine, în afară de mine însumi; și propria ridiculare puteam să o suport. Când tata ne lua pe noi, băieții, la pescuit, în parc sau undeva în aer liber, pe mine mă găsea pierdut în iarbă, analizând furnicile sau gândacii sau fiind pur și simplu mulțumit cu propria mea lume în miniatură.

Aveam o înclinație deosebită să intru în belele, începând cu faptul că-mi prindeam piciorul la roata de la bicicletă, când tata mă lua la plimbare, și până într-acolo că mă loveam cu capul de pereți, copaci sau orice se afla în calea mea. Cred că m-am lovit la cap de mii de ori și de tot atâtea ori m-am umplut de sânge. Nu am avut niciodată mâinile sau picioarele rupte sau vreun alt accident major, cu excepția rănilor la ochi și la cap, unde am fost plin de lovituri, cucuie și vânătăi.

Îmi plăcea foarte mult să pictez, să meditez și să citesc, lucruri care aveau legătură doar cu lumea mea, ce creștea în imaginația mea cu o viteză uimitoare.

La vârsta de doi ani sau doi ani și jumătate, am fost răpit din fața casei bunicilor de către o șleahță de țigani și abandonat într-o cocină de porci, într-un oraș din apropiere. Am fost extrem de îngrozit de acea experiență și încă și acum îmi aduc aminte de capetele mari ale porcilor, care alergau în jurul meu în mizerie. M-a găsit bunicul câteva ore mai târziu și m-a dus acasă. Câțiva ani după aceea, am avut coșmaruri în fiecare noapte, sucindu-mă și răsucindu-mă în pat, în timp ce mă luptam cu forțe gigantice care încercau să mă înghită. Bunicul, veteran din cel de-al doilea război mondial și fost prizonier în Siberia timp de șapte ani, era un om inteligent, dar foarte exigent și disciplinat. În timpul acelor nopți de teroare, el mă lovea cu pumnul în cap, acesta fiind singurul lucru pe care s-a gândit să-l încerce ca să mă liniștească. În acest fel, mă trezeam din coșmar.

Situația aceasta a durat câțiva ani, până când părinții au reușit să absolve universitatea și să se mute într-un alt oraș, unde aveam o locuință a noastră. Totuși, coșmarurile mele au crescut în intensitate și au continuat ani de-a rândul de atunci înainte. Au dispărut de-abia când L-am întâlnit pe El, pe Prietenul meu cel mai bun și Adăpostul meu. Douăzeci și doi de ani au trebuit să treacă din viața mea, înainte să-L întâlnesc. Douăzeci și doi de ani de suferință, răzvrătire, ironii și batjocuri.

Aveam șapte ani când s-a întâmplat ceva ce avea să influențeze cursul vieții familiei noastre. Părinții și fratele meu mai mare, Cristian, au plecat într-o excursie în Munții Carpați, împreună cu un alt grup, având ca punct de plecare orașul Făgăraș. Eu și sora mea Daniela am

fost lăsați acasă cu bunica din partea mamei. După câteva săptămâni, mama și fratele meu s-au întors, dar fără tata. Mama ne-a explicat că el a trebuit să se oprească în nu știu ce oraș, cu treburi, dar eu am sesizat neliniștea și stânjeneala din vocea ei și mi-am dat seama că ceva nu era în regulă. Apoi, într-o seară, a venit un om care a spus că a fost găsit cineva lângă o cale ferată, aproape de Făgăraș, și că rudele acestuia erau rugate să se prezinte la un anumit spital. Apoi ne-a arătat o fotografie a acestui bărbat, care avea ochii închiși și o gaură în cap. Mama a leșinat pe loc, iar eu nu înțelegeam de ce, fiindcă nu-l recunoscusem pe tata din acea poză.

Mai târziu am aflat toată povestea: în timp ce se întorcea cu trenul din excursie, tata a văzut ușa vagonului deschisă și s-a dus să o închidă. Dar din cauza vitezei trenului și fiindcă tocmai vira într-o curbă, tata a fost proiectat afară, prin ușă, lovindu-se de un stâlp și pierzându-și cunoștința. Și-a spart capul în două locuri, iar o parte din osul craniului a fost găsit la câțiva metri de el. Din fericire (oricum, eu cred că tata a fost salvat prin intervenție divină, cum avea să mai fie salvat de multe ori în viață), a fost găsit de un țăran, care trecea prin apropiere cu un car cu boi. Acest om l-a luat și l-a pus în car, pe fân, și l-a dus la cel mai apropiat dispensar, de unde a fost dus la primul spital. Primele șase luni a fost hrănit intravenos, deoarece se afla în comă, într-un spital din sudul țării.

Chiar și acum, când scriu acest lucru, tremur aducându-mi aminte de chinurile groaznice prin care am trecut cu toții. Jumătate de an mai târziu, a revenit la viață și a fost trimis acasă pentru recuperare. Îmi aduc aminte foarte bine momentul în care a intrat pe ușa apartamentului nostru din Botoșani. Avea părul complet alb, deși avea doar 33 de ani (e o coincidență faptul că și eu am aceeași vârstă când scriu această carte), cu o barbă lungă – de care m-am speriat cel mai tare – și cu o privire goală și inexpressivă. Nu-și putea aduce aminte de nimeni și de nimic, nu știa să mănânce, să vorbească sau să facă ceva. Pentru el, eram cu toții niște străini. Era irascibil, îi plăcea să stea izolat și nu voia să facă nimic împreună cu noi. Îmi era foarte dor de ocaziile când mergeam la pescuit cu el sau când ne jucam fotbal, tenis sau șah – joc pe care îl îndrăgeam foarte mult. Credeam că pentru tot restul vieții o să fiu nevoit să mă uit la o stafie și că tatăl meu nu mai era. O, cât de mult îmi doresc

acum ca cineva din familia mea să-L fi cunoscut pe Dumnezeu pe atunci! Acest chin ar fi fost mai ușor și am fi avut răspunsuri la mai multe întrebări! Din nefericire, eram cu toții ateii și viața noastră era cu mult mai grea decât vă puteți imagina.

Tatăl meu, așa izolat cum era, închis în camera lui, picta toată ziua. Picturile lui erau înspăimântătoare: oameni morți, fantome, cenușă și obiecte negre. Situația a rămas neschimbată timp de aproape doi ani și, deși făcea progrese și învăța să meargă, să mănânce, să vorbească și așa mai departe, tot nu-și aducea aminte de noi. Apoi am cunoscut un doctor care i-a spus mamei că poate ar trebui să ne mutăm din Botoșani și să mergem la munte, pentru că aerul curat și natura îi vor face bine. Destul de convinși, în vara anului 1980 ne-am mutat la Vama, un mic sat în nordul Bucovinei, o comunitate frumoasă și izolată între munți. Mutarea a fost atât de binefăcătoare, încât în mai puțin de un an, tatăl meu a fost recuperat complet, și-a recăpătat integral memoria și aveam din nou tată. Nu vă puteți imagina fericirea mea. Am mers din nou la pescuit, ne-am jucat din nou diferite sporturi și șah. Dar mai important decât atât era faptul că putem vedea în ochii lui acea scânteie care fusese acolo dintotdeauna. Prietenul meu se întorsese!

Ciudat cum eram, nimeni nu știa de ideile pe care le aveam în minte și de lucrurile la care mă gândeam. Deși crescut ca ateu, aveam niște întrebări la care ateii nu-mi puteau răspunde și lucrul acesta mă tulbura. “Dacă am apărut din întâmplare și nu există nimic dincolo de lumea noastră, atunci de ce am aspirații spre veșnicie și mă gândesc la lucruri spirituale, de exemplu la viață, moarte, ce e după moarte etc?” Când aveam 10 ani, eu și tata am mers la o înmormântare și am văzut pentru prima oară un mort. Am fost de-a dreptul îngrozit. În acea noapte, a trebuit să dormim în aceeași casă cu mortul, dar eu n-am putut să închid un ochi! Mă tot gândeam: “Oare mortul simte ceva? Ne poate vedea?”

După înmormântare, l-am întrebat pe tata ce înseamnă moarte? “Moartea nu înseamnă nimic, fiule! Nu știi nimic, pur și simplu dispari, nu mai exiști.” Dintr-un anume punct de vedere, avea dreptate, însă numai parțial. E adevărat, moartea nu înseamnă nimic. Nu mai știi nimic, iar spiritul tău nu zboară înapoi în ceruri. Cu toate acestea, eu nu pricepusem că asta e soarta tuturor oamenilor. Ce se întâmplă cu

gândurile, emoțiile și relațiile noastre? Unde se duc? Așadar, într-o sclipire de moment, i-am spus tatălui meu: “Tată, îți promit că într-o bună zi o să gădesc o cale ca oamenii să nu mai moară.” El a zâmbit și a dat din cap, fără să știe că într-adevăr, într-o zi, aveam să gădesc această cale.

La școală mă descurcam bine, dar nu la fel de bine și în relațiile cu oamenii. Eram terorizat aproape zilnic de băieții mai mari, cu voci groase și păr la subsuoară, care înjurau ca toți băieții și scuipau ca toți băieții. Nu înțelegeau de ce eu nu înjur, de ce nu am vocea groasă și de ce nu pot scuipa ca ei. Pentru ei, nu eram decât un băiat lipsit de valoare, care ar fi trebuit să fie fată. Nu mă interesau jocurile lor și nu mă puteam comporta ca ei. Distracția mea adevărată începea după ce mă întorceam în fiecare zi de la școală. Mă dezbrăcam de hainele de școală și mă îmbrăcam cu cele de aventură, îmi luam arcul și săgețile – confecționate de mine –, cuțitul, o traistă cu mâncare și plecam în munți pentru restul zilei. Pentru mine, vacanțele de vară erau raiul pe pământ, pentru că de dimineața până seara eram Robin Hood, Chingachcook sau Robinson Crusoe. Cărțile pe care le citeam în acea perioadă erau mai ales despre aventuri, oameni exilați pe insule pustii, vânători în jungle tropicale, urmăritori în deșert și așa mai departe. Îmi stimulau o sete teribilă după locuri necunoscute. Pe atunci nu știam, dar această sete s-a dovedit a fi definiția vieții mele actuale, doar că într-un ușor alt sens, la care nu am visat niciodată.

În timp ce exploram nestingherit munții din nordul României, de la vârful Rarău până în câmpiile Botoșaniului, și pescuim în iazurile dimprejur, mi-am dezvoltat un extraordinar simț al libertății, o dorință nestinsă de a explora și de a vedea lumea dincolo de grădina din spatele casei. Această dorință de libertate se află încă în inima mea azi, după ce am fost și am explorat cinci continente ale acestei planete și am întâlnit multe culturi. Cu cât explorez mai mult, cu atât devin mai însetat după cunoaștere, diversitate și descoperiri. Totuși știu că mulți oameni, multe guverne și organizații au încercat să-mi suprimă această libertate, timp de mulți ani, până într-acolo încât de câteva ori m-am aflat pe punctul de a renunța. Sunt atât de fericit că nu am renunțat, pentru că aș fi pierdut mai mult decât mi-aș putea imagina și aș îndrăzni să cred.

Capitolul 2

SUFERINȚE

La vârsta de 14 ani, am fost încorporat într-o școală militară, în Câmpulung Moldovenesc, un oraș frumos de munte, la 14 kilometri de casa mea. Am fost foarte fericit că am fost acceptat, deoarece știam că instrucția și antrenamentele aveau să mă înzdrăvească și să mă facă mai puternic. Speram să nu mai fiu intimidat de alții. Știam că însemna să renunț la libertatea de a explora lumea, deoarece un soldat profesionist trebuia să-și servească patria pentru tot restul vieții. Trauma de a fi terorizat de ceilalți era prea mare, așa că a trebuit să accept să merg la acest liceu.

Nu că în liceul militar aș fi avut o viață ușoară! Aveam 14 ani, vârstă la care majoritatea copiilor încă se bucurau de copilărie, zburdând liberi. Am fost antrenat în armată să arunc grenade, să trag cu mitraliera și să mășăluiesc în zăpadă cu un echipament greu de 25 de kilograme în spinare. Dar nu în asta consta greul. Trebuia să merg la o școală în care mai erau 1.500 de băieți, fără nici o fată și fără părinți. Și nu numai că mergeam cu ei la școală, dar și trăiam alături de ei, deoarece era școală cu internat, cu ziduri groase de cărămidă, situată în afara orașului și în afara lumii mele. Împărțeam aceeași cameră cu 25 de băieți. Trebuia să mănânc împreună cu ei, să fac duș împreună cu ei și să-mi petrec întreaga zi împreună cu ei. Așa că, acum eram nu numai terorizat, ci sută la sută terorizat. Acum eram bătut și batjocorit în fiecare zi. Îmi spuneau “Fetița”, mă îmbrăcau în cearșafuri albe și îmi cereau să mășăluiesc pe coridoare, între două rânduri de băieți care mă înhionteau. Luau mâncarea cea mai bună care se servea la cantină, lăsându-mă fără desert și fără pâine, dându-mi doar ciorba sau orezul sau orice se servea la primul fel. Când ni se cerea să facem curățenie la baie sau în cameră, eu eram obligat să fac totul, pentru că eram “Fetița”. Noaptea, când dormeam, veneau și-mi puneau pastă de dinți în pat și

îmi turnau apă pe cap. Dimineața, îmi găseam bocancii plini cu apă, chiar înainte de a ne prezenta la raport.

Mi s-au întâmplat atâtea, încât mi-ar trebui o carte întreagă să descriu cei aproape trei ani pe care i-am petrecut acolo. Eram traumatizat în asemenea hal, încât nu puteam să învâț, și tânjeam după un moment de odihnă noaptea. Uram ideea de a intra în dormitor și de a merge la duș cu ceilalți, deoarece aveam parte de o veșnică bătaie de joc și confruntări corp la corp. Luni de zile am avut umerii învinețiți, fiindcă unui coleg îi plăcea să dea cu pumnii în mine cât de tare putea, de fiecare dată când mă vedea. Întotdeauna eram ud de la genunchi în jos, fiindcă dimineața bocancii mei erau plini cu apă și trebuia neapărat să-i încalț pentru raport.

Curând după încorporare, la nouă sau zece luni, de la atâta stres am făcut reumatism la genunchi și, la scurt timp, și râie. Am ajuns să nu-mi mai pese de nimeni, așa că am stat la infirmerie pentru câteva săptămâni, dintre care trei am fost tratat cu injecții de penicilină, administrate de un om căruia nu-i păsa de durerea produsă pacienților lui. Filozofia lui era că un soldat nu trebuie să simtă nici o durere sau să manifeste vreo emoție. Așa că arunca acul în fesele mele ca pe un cuțit, după care stătea și îmi urmărea reacția.

Am petrecut multe nopți în patul de la infirmerie, gândindu-mă la tot ce mi se întâmpla. Nu înțelegeam de ce. De ce, dintre toți băieții din acea școală, dintre toți oamenii pe care îi cunoșteam, eu eram pedepsit în asemenea hal? De ce nu mă născusem puternic sau un băiat normal, ca cei care mă chinuiau?

La toate aceste întrebări, nu aveam nici un răspuns, ele amplificând și mai mult chinul meu. Așadar, pentru a-mi ascunde slăbiciunile, petreceam cât mai mult timp în bibliotecă. Cititul mi-a deschis ochii să pot vedea locuri și oameni de dincolo de zidurile cazărării. Toate chinurile din lume nu mă puteau împiedica să mă bucur de lucrurile pe care le citeam. Cărțile au devenit refugiul meu și, în anii care au urmat, deși se părea că suferințele nu se mai termină, am fost liber în spirit și gândire. Astăzi, când privesc în urmă la acei ani, îmi dau seama că am fost antrenat pe tăcute, dar sigur, pentru lucruri pe care nu mi le-am imaginat niciodată.

În timpul acestor trei ani de liceu militar, am devenit destul de înalt și puternic, dar totuși nu aveam vocea pe care ceilalți băieți de 17 ani o aveau și încă aveam o față feminină și blândă. Între timp, fratele meu, care era cu trei ani mai mare ca mine, încercase să fugă din țară. Încă din copilărie, fusese fascinat de Occident și de libertățile de acolo. În jurul vârstei de 17 ani, el și câțiva prieteni au început să facă planuri cum să fugă peste graniță, în Iugoslavia.

Dați-mi voie să mă întorc puțin pe firul timpului. Pentru a înțelege ce se afla în spatele acestei mentalități a fratelui meu, trebuie să vă explic mai întâi câteva lucruri. Din cauza chinurilor teribile îndurate de poporul român, prețul libertății era extrem de mare. Numai în veșnicie vom afla toate atrocitățile comise în numele comunismului. Deocamdată știm doar multe dintre ele, deoarece am trăit acolo. Am crescut fiind martori la disperarea părinților noștri de a nu ști ce vom mânca ziua următoare, deoarece rațiile permise de stat erau prea mici. Am văzut cum comuniștii obligau pe toată lumea să se înscrie în partid, indiferent că voiai sau nu. Am văzut cum președintele Ceaușescu și soția lui făceau uz de bogăție și putere, minciuni și crime; cum mii și sute de mii de familii au fost distruse de Securitate, când tații sau mamele sau frații dispăreau pentru totdeauna, fără să se știe ce s-a întâmplat cu ei. Noi, copiii, mergeam la școală cu frica de a vorbi liber despre convingerile sau lipsa noastră de convingeri. După căderea comunismului, în 1989, în România au fost descoperite sute de gropi comune, cu mii de oameni morți, care fuseseră aruncați și îngropați de vii. Știam de toate aceste lucruri și eram conștienți că erau încă multe altele pe care nu le știam și nici nu voiam să le știm. Eram, de asemenea, siguri că acolo nu aveam nici un viitor.

Așadar, copii nu mai mari de 14 ani încercau să treacă ilegal granița, fiindcă nu ni se dădea voie să călătorim, iar pașaport nu avea oricine. Adolescenți erau găsiți înghețați sub trenuri în toiul iernii, încercând să fugă spre alte locuri din Europa. Sute de oameni erau împușcați în timp ce încercau să treacă înot Dunărea, în sudul României. Alte sute erau supuși la torturi inimaginabile în cadrul Securității, pierzându-și mâini și picioare, limba și de multe ori viața. Mulți ani mai târziu, după ce am ajuns în America de Nord, am descoperit ceva foarte uimitor: deși au

libertatea totală de a acționa, de a se dezvolta și de a explora întreaga planetă, multe vieți sunt distruse din cauză că această libertate, dobândită cu atâta vărsare de sânge, nu este prețuită la valoarea ei. Nu am înțeles niciodată de ce. De ce, din cauza lipsei de libertate, copiii din Europa de Est mureau în încercarea de a scăpa de comunism, în timp ce în țările libere, copiii și tinerii își distrug viața în virtutea aceleiași libertăți?

Deci, fratelui meu nu-i păsa prea mult de ce putea să i se întâmple în cazul în care ar fi fost prins. Nu voia decât să plece. Prins o dată sau de două ori, bătut, înfometat, urmărit și vânat de Securitate, a reușit în cele din urmă să fugă în Suedia, câțiva ani mai târziu. Astăzi, e cetățean suedez rezident în Canada. Are o familie frumoasă și visuri la fel de frumoase. Navighează pe oceanele planetei, scrie cărți și îi conștientizează pe alții cu privire la prețul libertății noastre. A devenit cel mai bun prieten al meu. Regret doar că a fost nevoie de 30 de ani ca această relație să devină atât de profundă. Nu l-am înțeles cum se cuvine pe fratele meu, nu am crezut niciodată că era ceva de înțeles la el. A fost un străin pentru mine, până când eu însumi am plecat din România și am trecut, într-o anumită măsură, prin ceea ce a trecut el. Atunci mi-am dat eu seama ce au însemnat visurile lui pentru el.

Așadar, în jurul vârstei de 17 ani, având în spate trecutul fratelui meu și dorința de a ieși din școala militară, am profitat de ocazie și am părăsit armata. Guvernul a hotărât să-i examineze pe toți elevii de la liceele militare din țară, pentru a le verifica nivelul de pregătire. Când a venit examenul, m-am asigurat că nu-l voi trece și bineînțeles că așa a fost. Așadar, am fost dat afară de la școala militară și trimis într-o școală civilă, pentru a-mi încheia studiile liceale. Eram foarte fericit, deși nu știam ce o să mai vină peste mine în viitor. Aveam deja 2 metri în înălțime și eram puternic, fiind gata să înfrunt ultimul an de școală, după care să iau viața în piept. Plecasem de acasă la 14 ani și eram încă în viață! Acum voiam să explorez lumea de unul singur, știind că deprinderile învățate în armată îmi vor da o șansă în plus. Aveam multe planuri. Voiam să călătoresc, să scriu, să mă bucur de viață și să recuperez cei trei ani petrecuți în armată.

Dar eram neadaptat vieții de civil, așa că în clasa a XII-a am rămas corigent la aproape toate materiile. Atunci am aflat ce înseamnă

extremele libertății. Vedeți voi, fusesem închis într-un mediu foarte strict timp de trei ani, tânjind după libertate, iar în momentul în care am fost dat afară de la școală și trimis în viața de civilie, nu am știut ce să fac cu atâta libertate. În cele trei luni de viață “liberă”, chiuleam de la școală, furam sticle de votcă de la un magazin de băuturi și mă îmbătam în cimitir cu alți colegi. Într-un an, am ajuns aproape exmatriculat de la liceu, poliția mă supraveghea și eram la cuțite cu aproape oricine. Cred că toate acestea erau ca un ceas deșteptător pentru mine și am înțeles de ce atât de mulți oameni care vor să fie liberi, atunci când sunt în sfârșit liberi, își periclitează întreaga viață din cauză că *nu știu cum să folosească libertatea*.

Când, spre sfârșitul anilor '80, a căzut comunismul în Europa de Est, toată lumea s-a bucurat că avea parte de libertate. Toată lumea striga și dansa de bucurie după atât de mulți ani de suferințe; în sfârșit, libertate. Ei bine, la cinci ani după căderea comunismului, situația în fostele țări comuniste era foarte gravă. Inflația a crescut, unii dintre țărani nu mai lucrau în agricultură, pentru că acum puteau să-și deschidă un magazin și să vândă mărfuri din Vest, de exemplu gumă și țigări. În micul meu sat, Vama, într-o comunitate formată din 10.000 de locuitori, acum sunt atât de multe magazine, de baruri și de cluburi de biliard, încât nu sunt suficienți oameni să le frecventeze.

Acum sunt mai mulți oameni săraci decât pe vremea comunismului. Oamenii se simt mult mai nesiguri. Foametea și sărăcia îi obligă pe unii să fure, să le dea altora în cap și să înșele, doar pentru a supraviețui o zi în plus. Nimeni nu mai raționalizează acum mâncarea, dar sunt oameni care nu au ce mânca. Săracii sunt în continuare obligați să fie datori sau să fure, apelând la aceste soluții din cauza tentației de a avea lucrurile de calitate pe care le au bogații.

Ulterior, în decursul vieții mele, am descoperit că aceeași filozofie funcționează și în dreptul creștinismului. Cred cu toată inima că *adevărul* este o forță puternică și uimitoare și că mulți creștini, din cauza lipsei de înțelegere cu privire la libertatea în Hristos, au de suferit pentru tot restul vieții și poate pentru veșnicie, deoarece nu știu ce să facă cu *adevărul*. Vedeți voi, Isus spune că avem două opțiuni: fie să cădem zdrobiți în fața adevărului, fie adevărul să ne zdrobească. Această idee,

după cum am văzut în istoria comunismului și în viața mea, se aplică în toate aspectele vieții.

La vârsta de 18 ani și jumătate, am absolvit Liceul Umanist “Dragoș-Vodă” din Câmpulung Moldovenesc, la Secția Mine și Geologie. Cu greu pot spune că am meritat să absolv, deoarece notele mele erau foarte proaste și părerea profesorilor despre mine nu era prea bună. Am reușit să-mi iau diploma furișându-mă în biroul secretarei școlii și spunându-i că directorul avea nevoie de diploma mea pentru a-mi evalua situația. Și biata femeie nevinovată m-a crezut. Imediat ce am ieșit pe poarta școlii, am privit înapoi și am spus cu voce tare: “Am terminat! Școală, te urăsc așa de tare! Nu o să-ți mai văd niciodată băncile și nu voi mai pune niciodată piciorul în curtea ta!”

Școala reprezenta pentru mine toate umilințele posibile, cu profesorii care mă bătuseră în tabere și cu sistemul care mă terorizase timp de 12 ani. Școala încercase să-mi anihileze curiozitatea și să mă transforme într-un cetățean supus și ursuz al societății comuniste, unul dintre milioanele care se luptau să supraviețuiască. Eram fericit că am scăpat și acum puteam decide de capul meu ce se va întâmpla cu viața mea. Nici că puteam să mă înșel mai mult...

În timpul comunismului, în România, tinerii care ieșeau de pe băncile școlii erau obligați să servească patria într-un stagiu militar de 18 luni. Eram sigur că nu voi mai fi luat, deoarece autoritățile știau că făcusem liceul militar timp de trei ani – de două ori mai mult decât perioada obligatorie. Așa că, mă culcasem pe o ureche, până când, într-o zi, un milițian a venit la ușa noastră și i-a spus tatălui meu: “Sebastian trebuie să se prezinte la oficiul de încorporări mâine, la ora 8.” Eram șocat. Nu, mai mult decât atât, eram îngrozit. După ce-mi spusese ră timp de trei ani că sunt un erou, o armă necesară pentru securitatea țării, acum eram forțat să merg și să servesc încă 18 luni?

Cu inima împovărată și cu sufletul doborât, am plecat de acasă spre biroul de încorporări. M-am retras din nou în colțurile imaginației mele și mi-am încordat puterile pentru a-mi irosi încă doi ani din viață. Ajuns la birou, am văzut alți 1.000 de tineri care așteptau verdictul cu privire la care unitate militară să se prezinte. Majoritatea dintre ei sperau să fie trimiși la patrurile de frontieră, astfel încât să învețe șmecheriile

grănicerilor și să știe cum să fugă mai târziu. Alții sperau să fie trimiși în brigăzile de munte, unde unitățile aveau mâncare și haine bune și aproape nici o bătaie de cap. Tuturor le era frică de bătăile pe care le vor mânca în armată. “Veteranii” (cum li se spunea celor care își începuseră stagiul cu 9 luni înainte) îi băteau și îi înfometau pe noii veniți. Aceasta devenise aproape o tradiție în România și toți o uram. Eu, mai mult decât toți cei de acolo, știam ce însemna acest tratament, pentru că îl suportasem trei ani de zile.

Un căpitan înalt, slab și cu o mustață subțire a ieșit din clădire având în mână o listă lungă. Era aproape ora 4 după-amiaza, iar eu mă pregăteam să plec acasă. Avea o voce gravă și monotonă, fără nici o inflexiune.

“Turcu, Unitatea Militară, Brașov.

Iancu, Patrula de Frontieră, Botoșani.

Vîrcea, Brigada de Munte, Sibiu.

Țîrțîrău, Batalionul Disciplinar, Chitila.”

Am înghețat. Am crezut că nu am auzit bine, credeam că visez. Chitila? Trebuie să fie o greșeală. Chitila era cea mai înspăimântătoare și de temut unitate din sudul țării, situată la aproape 40 de kilometri de București. Eram sigur că se făcuse o greșeală, așa că m-am dus la căpitan și l-am întrebat: “Tovarășe, puteți repeta la ce unitate trebuie să se prezinte Țîrțîrău? Mi s-a părut că ați spus Chitila.” S-a întors spre mine și mi-a spus cu vocea lui gravă: “Băiete, ai auzit bine. Te duci la Chitila.” Mi s-au înmuiat picioarele, lucru pe care el l-a observat, fiindcă m-a luat deoparte și m-a dus să stau jos într-un birou. Câteva minute mai târziu, s-a întors împreună cu cineva îmbrăcat în civil. Știam că era unul dintre cei de la Securitate. S-a uitat la mine și din privirea lui am înțeles că nu o să-mi mai văd niciodată familia. “Cum îl cheamă pe fratele tău mai mare?” m-a întrebat. “Cristian”, i-am răspuns eu. “Din cauză că a făcut ce-a făcut, tu ești trimis la Chitila.” Apoi s-a întors și a plecat.

Singur în birou, mi se părea că întreaga lume se prăbușește rapid. Au început să-mi treacă prin fața ochilor secvențe din copilărie; parcă mă înecam și-mi vedeam viața înainte de a muri. Marile coșmaruri ale copilăriei mi-au revenit în minte cu toată forța în acea zi, ziua în care mi-am pierdut libertatea. Mă uitam pierdut la un zid alb din birou, în

timp ce în fundul curții căpitanul încă citea numele și unitățile de destinație ale celorlalți. Nu știam ce să fac, unde să mă duc și cum să mă pregătesc. Nu știam decât că eram terminat. Am mers în acea zi acasă, mi-am făcut bagajele și m-am pregătit pentru cel mai groaznic episod din viața mea: *Chitila*.

Trenul meu pleca la miezul nopții spre București, de unde trebuia să iau un alt tren spre Chitila. Trebuia să mă prezint la poarta unității a doua zi, la ora 12. Tata m-a condus la tren în acea noapte. Aveam o valiză de lemn, așa cum se cerea în armată, și câteva lucruri care să-mi aducă aminte de casă. Sub toate lucrurile și sub îmbrăcămintea, am ascuns două cărți de istorie, a Indiei și a Egiptului. La acea vreme, devenisem din ce în ce mai interesat de istorie și voiam să-mi petrec timpul citind în noua mea închisoare. Era ora 11 noaptea, iar noi mergeam încet, măsurându-ne pașii după traversele de la calea ferată. În lumina lunii, liniile de tren păreau două paralele care se îndreptau spre abis. Și viața mea părea la fel... Nu vedeam nici o lumină la capătul tunelului și eram sigur că era pentru ultima oară când mai mergeam alături de tata. “Știi, Seb, nu trebuie să se termine așa”, m-a trezit din visare vocea lui. “Trebuie să lupti și să scapi și din asta. Aș vrea să vin cu tine și să te ajut, dar asta e numai și numai pe umerii tăi. Știu că poți reuși.”

Mai târziu, am sărit în tren și m-am uitat la el, vechiul meu prieten, tovarășul meu de pescuit, tatăl meu. Stătea pur și simplu acolo, privind în întuneric, conducându-și fiul la închisoare, fără să poată face ceva. Atunci am înțeles eu ticăloșia comunismului. Atunci am văzut profunzimea atrocităților comise de comuniști. Sistemul care distruge familii, care rupe relații și care ucide viața în tot ce atinge este un sistem rău.

În acel tren mai erau și alți tineri ca mine, care mergeau în armată. Majoritatea erau beți, înjurând cât îi ținea gura la adresa autorităților, fiindcă fuseseră luați de lângă familii, iubite, pământul drag și servicii. Nimănui nu-i mai păsa dacă ne auzea Securitatea. Erau atât de beți, încât era un coșmar teribil să călătorești cu ei în tren. M-am închis într-un compartiment din spatele trenului și m-am uitat pe geam toată noaptea.

Am ajuns în București dimineața, iar spre prânz, la Chitila. La gară, un caporal îi aștepta pe toți cei care trebuiau să meargă la unitate

și ne-a cerut să-i așteptăm și pe ceilalți 800 de soldați (autoritățile ne numeau soldați, de dragul imaginii României în lume, dar neoficial, noi eram deținuți politici, condamnați la 18 luni de batalion disciplinar. Desigur, pe atunci, nimeni nu recunoștea acest lucru). După ce ne-am strâns cu toții, ne-a aliniat și ne-a dus la unitatea militară. Încă îmi aduc foarte clar aminte cum s-au deschis porțile și cum am intrat cu toții. Erau niște ziduri înalte, de cărămidă, groase de 1,5 metri și înalte de 3 metri. La fiecare colț era un turn de control, cu o gheretă și un soldat, care avea o mitralieră AK-47 și un imens proiector. Când s-au deschis porțile, am văzut o groapă imensă, chiar în mijlocul curții. Când am trecut pe lângă ea, am observat o placă pe care scria: “Vizitatorii vor aștepta în hol.” Era o săpătură foarte mare, pătrată, cam de 30 de metri pe fiecare latură, și adâncă de 6 metri, cu scări pe o parte și bănci pe peretele opus. Mai târziu, mi-am dat seama că nici un vizitator care venea la vreun deținut nu putea să vadă ce se întâmpla dincolo de pereții acelei gropi.

Imediat ce am intrat în unitate, căpitanul ne-a dat instrucțiunile de la microfon: trebuia să ne așezăm la coadă la frizer, unde ne rădeau în cap. Apoi aveam să fim căutați de păduchi, purici sau alte boli. Apoi trebuia să ne dezbrăcăm și să intrăm într-o curte mare, specială, cu faianță pe pereți, unde ne spălau cu niște furtunuri mari, montate pe pereți. Toate acestea se întâmplau în luna ianuarie, adică în miezul iernii. Apoi trebuia să ne îmbrăcăm în uniforme speciale kaki, să ne luăm valizele de lemn și să așteptăm la coadă, pentru a fi repartizați în celule, unde erau înghesuiți 34 de oameni. (Nu vi se pare că seamănă cu o poveste din cel de-al doilea război mondial?) Odată ajunși în dormitoare, ni s-au repartizat paturile, așternuturile și ni s-a cerut să așteptăm. Eu am primit un pat de jos, undeva în spatele încăperii.

Toate acestea s-au întâmplat atât de repede, încât în mai puțin de trei ore, arătam cu totul altfel decât cum arătam când ajunseseam în gară. Eram chel, îmbrăcat în deținut, locuind cu alți 33 de oameni, majoritatea dintre ei cu mult mai bătrâni decât mine. (Mulți dintre camarazii mei erau infractori, aduși din închisori locale pentru a satisface așa-zisul “stagiul militar”. Mulți dintre ei mi-au spus că în această unitate era cu mult mai greu decât în oricare altă închisoare în care fuseseră.) Toate

lucrurile mele încăpeau într-o cutie de lemn. Stăteam pe pat gândindu-mă la zilele minunate ale copilăriei mele, când hoinăream liber prin munți sau mergeam cu tata la pescuit. Mă întrebam oare ce făcea tata în acel moment sau ce gătea mama pentru cină. Oare aveam să-i mai revăd?

“Atenție!”

Vocea caporalului m-a trezit la realitate. M-am ridicat și m-am aliniat la marginea patului. Locotenentul umbla încet prin mijlocul camerei, uitându-se arogant la fiecare dintre noi. Mă întrebam ce avea să ne spună. Țara era într-un moment de criză, deoarece revoluțiile din Rusia, Bulgaria, Iugoslavia, Polonia și Cehia zguduiau Europa de Est. Auzisem vești că fuseseră demonstrații în Brașov, Sibiu, Timișoara și că alte orașe mari din România cădeau unul după altul.

“Bine ați venit, soldați! Sunteți aici dintr-un motiv precis. Fie voi înșivă, fie cineva din familia voastră e vinovat de vreo infracțiune împotriva patriei. Aici nu mai sunteți acasă. Nu aveți părinți sau familie, pe care să vă bazați. Pentru unii dintre voi, următorul an și jumătate va fi cel mai greu din viață. Vă garantez că vom face tot posibilul ca această perioadă să fie una de neuitat.”

Apoi s-a întors și a plecat. Caporalul din spatele lui a zâmbit și, frecându-și mâinile, a spus: “Și acum, hai să vedem ce ne-au adus recruții în valize.”

“Ceeee?” m-am întrebat în gând, “cum să se uite el în valiza mea? Noi suntem 34, el e unul.” Dar m-am înșelat. Câteva minute mai târziu, ușile s-au deschis, trântindu-se de perete, și vreo zece “veterani” au năvălit înăuntru. “Hai, răcanilor, valizele deschise!” S-au uitat în fiecare valiză și, când au ajuns la a mea, mi-au luat pasta de dinți, șosetele noi pe care le aveam, periuța de dinți și în cele din urmă mi-au găsit și cărțile de istorie. Când au văzut cărțile, s-au enervat. “Ce-s astea? Crezi că poți să citești în unitatea asta? Ce crezi că-i aici, bibliotecă? Faci pe deșteptu’?” Caporalul a auzit gălăgia și a venit la patul meu. Văzând care e problema, s-a dus și mi-a scos dosarul. Uitându-se în el, le-a spus celorlalți: “Hei, băieți, ăsta e cel mai tânăr dintre noi. Avem cu noi un copilaș. A, ia stați, e soldat de profesie. O, avem de-a face cu unu’ pe cinste. Ce credeți că ar trebui să facem cu el?”

Eu stăteam în picioare și mă întrebam dacă aveam cumva vreun fel de semn pe mine, care îi determina pe oameni să mă persecute. Nu înțelegeam de ce, dintre toți cei de acolo, a căzut beleaua pe mine din prima zi. A doua zi dimineața, caporalul mi-a spus că eu voi avea parte de un tratament special. Și în următoarele două luni am fost împins spre limitele puterilor fizice și psihice, până când “veteranii” au fost eliberați și noi am devenit “veterani” în locul lor.

Timp de două luni, mi s-a permis să dorm doar două ore pe noapte, de la 4 la 6. Eram forțat să mă ofer ca voluntar pentru spălarea șosetelor, a bocancilor, a băilor, a holurilor și așa mai departe. La 4 dimineața mergeam la culcare, dar eram trezit la ora 6 și obligat să alerg 3 kilometri cu o mască de gaze pe față. Încă amețit din cauza lipsei de somn, prima lună a fost cea mai grea, deoarece corpul meu nu înțelegea ce se întâmplă. Alergam cu masca pe față, fără să pot respira corespunzător, fiindcă filtrul nu permitea să pătrundă decât foarte puțin aer.

Fără să ni se dea micul dejun, eram duși în afara unității, unde trebuia să înlocuim vechile căi ferate cu unele noi. Singura unealtă pe care o aveam era o cheie imensă, cu care desfăceam șuruburile traverselor dintre șine. Făceam acest lucru timp de 10 ore pe zi. La prânz – singura mea masă pe zi – eram hrănit cu resturile altora. Mâncarea din acea unitate a fost cel mai oribil lucru pe care l-am gustat vreodată în viața mea. Nu-i păsa nimănui ce se gătește. Bucătarii turnau orez în apă, în niște oale mari, iar de pe tavan cădeau gândaci în mâncare. Am fost de-a dreptul îngreșat pentru primele două săptămâni, dar am aflat că atunci când ești mort de foame, pentru nas și limbă nu contează ce mănânci. Priveliștea viermilor în fasole era un lucru obișnuit. Ofițerii primeau partea cea mai bună din porcii crescuți lângă unitatea noastră, iar toată grăsimea și măruntaiele care rămâneau erau amestecate și făcute ciorbă sau tocăniță. De multe ori ne dădeau să mâncăm conserve de fasole și biscuiți lăsați de armata germană în România, la sfârșitul celui de-al doilea război mondial. Nu vă puteți imagina cum arăta fasolea dintr-o conservă veche de 45 de ani. Noaptea, șobolanii mâncau din pâinea de la cantină, iar dimineața, bucătarii dădeau la o parte ceea ce atinseseră șobolanii, iar noi mâncam restul. Cartofii erau atât de vechi și de lipicioși, încât numai zdrobiți îi puteai mânca. Încă mă întreb cum

pot fi încă sănătos și puternic. Cu mâncarea cu care mă hrăneam, puteam muri sau putrezi complet pe dinăuntru.

Ideea e că toate acestea erau suportabile din punctul meu de vedere. Ceea ce ei nu știau era că eu fusesem antrenat în armata de profesioniști să supraviețuiesc în orice condiții. Puteam îndura acest tip de pedepse pentru o perioadă lungă de timp. Dar ceea ce nu puteam suporta erau bătăile. Ne băteau sistematic, fără nici un motiv. De exemplu, era un “veteran” în vârstă cam de 30 de ani, imens, cântărind aproximativ 130 de kilograme, înalt de 1,9 metri, cu un fund mare cât un colac de WC. Era teroarea unității. Dacă intra în cantină, iar tu erai cu un centimetru în afara rândului, ștergea dușumeaua cu tine. Te trântea atât de tare, încât îți trosneau oasele de ciment. Unii ne băteau doar din plictiseală. Când nu aveau nimic de făcut, ne băteau. Ne loveau în față cu bocancii, cu patul puștii sau cu un scaun. Caporalul meu mă bătea în timpul zilei, iar noaptea mă obliga să-i scriu iubitei lui scrisori, pentru că el nu știa să scrie sau să citească. Odată m-am enervat atât de tare pe el, încât i-am scris prietenei lui că se îndrăgostise de o altă femeie. Două săptămâni mai târziu a aflat și m-a bătut cu un scaun. Acest tip de tratamente îmi era cel mai greu să le suport.

După opt luni de zile, în timp ce îmi aduceam la îndeplinire obligațiile din timpul nopții, am mers la etajul doi al clădirii, am deschis geamul și m-am uitat la cer. Era o noapte senină. Aerul proaspăt mi-a pătruns în nări și mi-a redat setea de libertate. În acea noapte am arătat cu degetul spre cer și am vorbit cu Dumnezeu pentru prima oară cu voce tare: “Dacă ești, dacă ești acolo și mă poți auzi, răspunde-mi și spune-mi de ce m-ai adus în situația asta?” Am strigat la El, pentru că nu aveam la cine altcineva, iar astăzi sunt foarte fericit că am vorbit cu El și nu cu alții. Imediat după ce am rostit întrebarea, mi-a străfulgerat un gând. Am învățat una dintre cele mai mari lecții ale vieții: că în adevărata suferință și disperare, când nimic bun nu se mai poate întâmpla, nu există atei. Vedeți voi, toată viața am fost învățat că nu există Dumnezeu, din copilărie până la maturitate. Totuși, într-o singură secundă, am știut cu cine vorbesc, am știut unde să-L caut, fără să am nevoie de vreo dovadă a existenței Sale. Mi-am dat seama că pentru aproximativ 20 de ani, mi s-a spus o minciună. Am descoperit, de

asemenea, că avem în noi înșine ceva care are forma lui Dumnezeu, un gol pe care numai El îl poate umple. Nu contează câți ani am fost învățați că El nu există, fiindcă e nevoie de disperarea totală a ființei umane pentru a-și da seama că El există. Am înțeles atunci de ce comunismul nu avea să reziste și de ce nu putea să lupte contra credinței în Dumnezeu. M-am simțit mai bine după ce am dat glas furiei, dar curând am uitat de întrebarea pe care am pus-o și am mers mai departe.

Nouă luni mai târziu, m-am îmbolnăvit de hepatita B și am fost lăsat la vatră mai devreme. Pe atunci cântăream cam 40 de kilograme, eram palid, bolnav, cu ficatul gata să cedeze din cauza mâncării proaste pe care o consumasem atâta vreme. Am plecat din acea unitate cu cicatrice adânci în suflet. Nu credeam că o să mai ajung să fiu o ființă umană normală. M-am întors acasă epuizat mintal și fizic. Mi-au trebuit ani de zile să îmi revin. Astăzi, sunt uimit de faptul că vindecarea mea a fost totală. Acum, când scriu aceste rânduri, au trecut aproape 14 ani de atunci, fără să mai fiu bolnav o dată. Nu am luat pastile și nu am mai fost în spital, cu excepția ocaziei când s-a născut fiica mea, Irina, și atunci doar ca să o susțin pe soția mea.

Capitolul 3

DE LA ÎNTUNERIC LA LUMINĂ

Era anul 1990 când am fost eliberat de la Chitila. Am venit înapoi acasă, în munți, și pentru trei luni de zile nu mi-am găsit nici un rost. Stăteam toată ziua în casă, fără să fac nimic, uitându-mă în tavan fără să-mi pese de ceva. Eram cuprins de mânie și nu știam cum să mă eliberez de ea. Încet, încet, am început să am gânduri de răzbunare. M-am hotărât să devin un rebel împotriva societății, a țării, a părinților și a tuturor celor din preajma mea. Consideram că toată viața de până atunci fusesem un băiat bun și mi-a mers prost; dacă o să fiu rău, poate că o să am o viață mai bună.

Așadar, pentru următorii doi ani și ceva, mi-am lăsat părul mare, purtam blugi tăiați și bocanci, am intrat într-o formație de muzică și am devenit dansator profesionist împreună cu sora mea mai mică, Daniela. În timpul zilei, eram profesor de dans – orice fel de dans, tango, vals, rumba, samba, bosanova, cha-cha, break-dance, flesh-dance și așa mai departe. Participam și la concursuri de dans în toată țara. Noaptea târziu, cântam la chitară cu colegii mei țigani, prin restaurante și baruri, după care ne îmbătam. Curând, viața mea a devenit o epavă totală. Fumam cam trei pachete de țigări pe zi, beam foarte mult, distrugându-mi viața în multe alte feluri. Eram foarte irascibil și de multe ori mă luam la bătaie în baruri, doar pentru că cineva mă atinsese pe umăr sau pentru că mi se păruse că se uita la mine provocator. Veneam acasă la ora 3 dimineața, cu tăieturi și vânătăi, beat și mirosind foarte urât. Obișnuiam să mă trântesc în pat îmbrăcat și cu bocancii în picioare, unde zăceam până a doua zi la prânz. Mahmureala era mai rea decât petrecerile.

Pe lângă toate aceste probleme, prietenii mei țigani mă implicaseră și în alte lucruri, care îi afectau și pe alții. M-au învățat secretele comerțului lor, cum furau fără să fie prinși, cum prosteau pe cine voiau. Petreceam atât de mult timp cu ei, încât eram o prezență obișnuită printre ei. Începusem să învăț foarte bine limba și șmecheriile lor, iar comunitatea de țigani mă plăcea. Țiganiii sunt niște oameni foarte puțin înțeleși și, din cauza diferențelor de cultură și de stil de viață, sunt uneori maltratați și batjocoriți. Eu cred că majoritatea problemelor cu țiganiii din Europa de Est sunt rezultatul faptului că nu sunt înțeleși. Într-un fel, țiganiii sunt ca boșimaniii din Africa, mișunând liberi în toată țara, fiind imposibil de ținut într-un loc sau între granițe.

Pentru aproape doi ani, am bătut țara în lung și-n lat cu formația sau cu reprezentații de dans, făcându-mi de cap și căutând împlinirea. Indiferent cât de strălucitor și arătos eram în acele costume de dans și indiferent ce aș fi făcut, adânc în sufletul meu tânjeam după pace. Eram dispus să fac orice pentru a-mi găsi pacea, acea satisfacție interioară care mi-ar fi umplut acel gol. Acum mi-e mult mai ușor să scriu toate acestea, pentru că știu ce îmi lipsea, dar în acele zile îmi era foarte greu să-mi dau seama care era exact problema. Știam că ceva nu e bine, dar nu înțelegeam ce. Știam că nimic din ce făceam nu-mi dădea satisfacție, dar atunci ce căutam? M-am îndreptat spre yoga, spiritism, apoi spre poezie, literatură, astrologie. Dar, nimic... Cu cât căutam mai mult, cu atât setea mea creștea și mai mult.

În ciuda popularității, a deselor apariții în public și a competițiilor, eram foarte singur. Toți prietenii pe care îi aveam erau lângă mine doar pentru că eram popular și oricine umbla cu mine era considerat la fel de popular. O știam foarte bine, dar eram atât de disperat să găsesc o cale de a umple acel gol interior! De multe ori mă plimbam pe străzile orașului la orele 3, 4 sau 5 dimineața, făceam drumul dus-întors de la gară la stația de autobuz sau așteptam să vină să mă ia cineva. Eram devastat, obosit, beat, cu chitara atârând de gât, cu părul lung și purtând vechii, foarte vechii mei pantaloni de catifea. Arătam ca un om complet dezorientat, chiar și pentru familia mea, care se întreba ce o să se aleagă de viața mea. Eram foarte slab, pentru că fumam și beam mai mult decât mâncam. Eram plecat cu săptămânile și lunile de acasă, hoinărind

cu cine nu trebuia, uitându-ne la filme și trăind în niște condiții jalnice, dormind pe pardoseala goală a câte unui apartament, dând petreceri noapte de noapte, fără să avem speranța zilei de mâine.

Acum, când privesc înapoi la acele zile, îmi dau seama că existau puține speranțe pentru generația mea. Ce era să facă un băiat sau o fată de 21 de ani, după Revoluție? De-abia se găsea de lucru. Majoritatea dintre noi nu apucaseră să meargă la facultate și, fără școală, trebuia să dai mită ca să primești un loc de muncă. Deci, nu ne mai rămăseseră decât petrecerile, băutura, țigările și muzica, pentru că atunci când nu ai nici o speranță, îți dorești să se termine cât mai repede cu toate. Aceasta era situația imediat după căderea comunismului în România, Rusia, Ucraina, Polonia, Bulgaria și în celelalte țări foste comuniste. Odată ajunși “liberi”, ne-am aruncat în acest abis al întunericului, al morții, al drogurilor. Mulți dintre tinerii fostului Bloc Comunist au plătit cu viața prețul acestei libertăți a Occidentului, timp în care mulți dealeri de droguri din Europa de Vest s-au îmbogățit peste noapte.

Nu o să scriu prea multe despre această perioadă din viața mea. În principal din două motive: în primul rând, mi-e extrem de rușine cu ceea ce am făcut, am spus și chiar am gândit în acești doi ani și, în al doilea rând, I-am cerut iertare lui Dumnezeu. Făcând acest lucru, toate faptele mele din acea perioadă au fost date uitării. Dacă Dumnezeu poate ierta lucruri de felul acesta, eu nu vreau să dezvolt prea mult acest subiect și nici să dau prea multe detalii. Ceea ce mă uimește cel mai mult azi este faptul că, în acea perioadă, nu am mers niciodată la pescuit cu tata, nu am mai străbătut munții și nici nu m-am mai bucurat de natură, așa cum făceam când eram copil. Am uitat complet de lumea mea, mi-am renegat visurile din copilărie și aventurile din pădure. Îmi băteam joc de slăbiciunea din copilărie și mă descalificam pe mine însumi. Mi-am considerat copilăria a fi inutilă și am făcut tot ce-am putut să uit de ea.

La sfârșitul verii 1991, tata m-a luat deoparte și mi-a spus: “Fiule, tu ești pe moarte. Deja arăți ca un mort. Ești numai piele și os. Nu mănânci, nu dormi bine și nici măcar nu te mai porți ca o ființă umană. Eu te iubesc, știi foarte bine. Nu vreau să te pierd. Ești bărbat, ai 21 de ani, dar nu ai nici un viitor. De ce nu vrei să-ți iei un serviciu? Te așezi la casa ta și o iei de la capăt. Cred că pentru moment e singurul

lucru ce-ți poate salva viața.” Nu știam pe atunci că această afirmație se va dovedi a fi una profetică.

M-am gândit mult la propunerea tatălui meu și, deși știam că nu o să pot să-mi iau un serviciu, am încercat totuși, de dragul lui. Îmi era imposibil să merg la serviciu. Nu aveam pic de experiență și, în plus, cine să angajeze un bețiv, un cântăreț, un fost deținut politic și o epavă de om ca mine? Dar m-am înșelat; exista un loc de muncă și pentru mine, unul plănuțit cu mult timp în urmă, unul datorită căruia aveam să-mi găsesc pacea interioară.

Capitolul 4

ADEVĂRATA LUMINĂ

În timp ce căutam locuri de muncă în ziarele locale și nu numai, am aflat că din cauza unei crize foarte mari de profesori în zonele rurale, tinerii aveau șansa de a fi angajați ca suplinitori, iar statul îi ajuta să-și completeze studiile, pentru a deveni profesori calificați. Părea cu totul în afara sferei mele de interes, dar nu trebuia decât să mă pregătesc și să trec un examen în domeniul în care voiam să mă angajez. Dacă îl treceam, aveam să fiu angajat într-o școală gimnazială rurală. Dintotdeauna mi-a plăcut istoria, așa că m-am înscris la examenul pentru istorie, care avea loc în Botoșani, o lună mai târziu. La începutul lunii septembrie a anului 1991, m-am prezentat la examen și, în mod miraculos, l-am trecut cu niște calificative atât de mari, încât mi s-a dat ocazia să aleg dintre trei școli. Am ales-o pe cea mai aproape de Botoșani, fiindcă nu voiam să ratez viața de noapte din oraș, trăind într-un sat îndepărtat. Numele satului era Costești, la 7 kilometri de oraș. Acolo am găsit niște oameni care m-au impresionat și de care m-am îndrăgostit foarte repede. Imediat ce am aflat că sunt angajat, m-am dus să mă îmbăt. Încă nu știu de ce am făcut-o. Poate că îmi era teamă că nu voi mai putea bea sau îmi părea rău că renunțam la libertatea de om fără serviciu. Nu sunt sigur de ce.

Deci eram profesor suplinitor... Mi-au venit multe lucruri în minte: cât de mult urăsem școala și profesorii, cât de mult mi-am dorit să scap de școală și să fiu liber. Iar acum, iată-mă, eram eu însumi profesor. Oare o să mă urască elevii? Cum puteam fi un alt fel de profesor decât cei de pe vremea comunismului? M-am luptat multe nopți cu aceste gânduri și, pe zi ce trecea, deveneam tot mai neliniștit, așteptând cu nerăbdare să văd cum o să fie în prima zi de școală.

Pe 15 septembrie, am mers pe jos până la Costești. Acest sat se află printre dealuri, iazuri și păduri verzi. Satele românești sunt arhaice

și liniștite. De multe ori tânjesc după liniștea din acele sate, după cântatul cocoșului dimineața, după fumul care iese prin coșuri, iar din când în când în liniștea așternută, după sunetul unui topor tăind lemne într-o curte. În aceste sate, toată lumea se salută, indiferent că oamenii se cunosc sau nu. Fețele celor de la țară sunt brăzdate de anii de sărăcie și suferință. În timpul comunismului, acești oameni nu aveau dreptul să aibă pământ. Le-a fost confiscat și transformat în cooperative, unde toată lumea era obligată să lucreze pentru nici un ban, ci doar pentru o traistă cu produse din recoltă. Acești oameni știau ce înseamnă viața, fiindcă trecuseră prin încercări extreme și reușiseră să supraviețuiască. Am învățat repede să-i iubesc și să-i respect pe acești țărani simpli, cu școală foarte puțină, dar mai înțelepți decât mulți oameni educați pe care i-am întâlnit ulterior în călătoriile mele.

M-am îndrăgostit de Costești, atât de locuri cât și de locuitori. Mă simțeam foarte liber ca profesor de școală, având propriul salariu și putând să-i învăț pe copii. M-am împrietenit cu elevii. În timpul liber jucam fotbal cu ei, îi vizitam acasă și mă bucuram că mă acceptă. Nu a fost nevoie decât de 2-3 săptămâni ca să primesc o poreclă la școală: Bestia. Am aflat ulterior că numele mi se trăgea de la felul în care arătam, nu de la modul în care mă comportam cu ei. De fapt, se simțeau foarte liberi să-mi spună așa în față, știind că nu mă supăr.

Satul Costești este un loc înconjurat de iazuri pline de crap, știuci și alți pești mai mici. După atâția ani în care nu mai pescuisem și în care îmi renegasem copilăria, simțeam o pace extraordinară stând pe mal, la 5 dimineața, înainte de începerea orelor, și dând la pește cu o sfoară de care legam momeală. Încă simt mirosul acelor iazuri, parcă văd și acum cristalul apelor în lumina dimineții și trestiiile în care mă ascundeam. Încă aud ciripitul păsărilor și orăcăitul broaștelor în răsărit. Curând, am început să văd lumea într-o cu totul altă perspectivă. Apăsarea și întunericul închisorii începeau să mi se risipească din suflet. Mediul natural și frumusețea acelor locuri începeau să-mi trezească amintirile din copilărie și am început să cred cu bucurie că, la urma urmei, nu am avut o copilărie atât de nefericită. Mi-am adus aminte cum citeam cărți de aventuri și cum îmi plăcea să mă gândesc la locurile despre care citeam. Toate acestea mi-au trezit din nou setea pentru a citi și explora.

Am început să citesc din nou sute de cărți de poezie, călătorie și aventuri. Eram clientul fidel al anticariatelor, căutând scrieri și povești vechi. Nu după mult timp, deși încă mai beam și fumam și frecventam barurile, am început să-mi văd viața într-o altă lumină. Cred că toți acești factori au contribuit la ceea ce urma să se întâmple. Au alcătuit o sumă de evenimente și lucruri care m-au pregătit pentru următorul pas al vieții.

Cred că era luna februarie 1992 când mi-am dat seama cine era ea. O știam dinainte de a intra în clasa a V-a și am văzut-o de multe ori la clasă. Avea reputația unei eleve-model, pentru că era foarte inteligentă și avea cele mai bune note din toată școala. Totuși, niciodată nu am știut prea multe despre ea și doar câteva luni mai târziu am aflat de la unul dintre colegii mei profesori că era o creștină protestantă. Sefora – așa o chema – era adventistă și nu-mi pot aduce aminte exact de ce am fost foarte șocat când am aflat acest lucru. Am fost foarte impresionat de religia ei, deși nu știam nimic despre ea. Auzisem ici, colo despre bapțiști sau pentecostali, chiar și de martori ai lui Iehova, dar niciodată despre adventiști.

România este o țară în majoritate ortodoxă. Când te naști, devii automat membru ortodox, fiind botezat la vârsta de trei luni. Așadar, se exercită o presiune sistematică asupra tuturor românilor în ceea ce privește evitarea altor confesiuni, deși mulți trec la alte credințe. Cred că din acest motiv am fost foarte impresionat de această fetiță. Ei nu îi era frică să-și pună la încercare credința, frecventând o școală publică, unde se predau ateismul și evoluționismul. Și mai era încă un motiv: avea o pace care o însoțea indiferent ce ar fi făcut. Acea pace a început să mă preocupe foarte mult. Eu, la cei 22 de ani ai mei, un adult și profesor pe deasupra, sufeream încă din cauză că nu-mi găsisem pacea. Eram dispus să fac orice pentru a dobândi ceea ce ea avea la cei numai 10 ani. Trebuia să vorbesc cu ea și să aflu mai multe. Dar Sefora era foarte timidă, foarte retrasă în lumea ei și nu puteam afla prea multe de la ea. Totuși, dădea mărturie prin viața pe care o avea; o putere superioară o înconjura pe această fetiță și, oricât m-aș fi străduit, nu puteam să nu fiu impresionat de ea.

Acum, privind înapoi, îmi dau seama că Dumnezeu mă atrăgea spre El prin această elevă. El știa cât sunt de încăpățânat și că nici un

adult nu ar fi putut să-mi arate căile Sale. Așadar, a trimis o fetiță să-mi deschidă inima. Ulterior, mi-am dat seama că, indiferent cât ești de mic și cât de ne semnificativ crezi că ești, nu există nici o limită atunci când Dumnezeu te cheamă să faci ceva pentru El. Nimeni, nici măcar eu, nu mi-am dat seama de urmările relației mele cu Sefora. Nu știam ce mă aștepta în anii care aveau să vină. Acum, când scriu această carte, au trecut 11 ani de atunci, și ceea ce s-a întâmplat între timp ar putea fi istoria vieții a doi oameni. Și totul a început cu această fetiță de 10 ani, care, prin credință, a privit dincolo de aspectul meu fizic și stilul meu de viață și a crezut că Dumnezeul ei mă poate salva chiar și pe mine, cel mai mare dintre păcătoși. Nimeni nu-mi mai dădea vreo șansă, nici măcar cei care mă cunoșteau, dar ea a mers înainte și s-a încrezut în Dumnezeu. De aceea e pentru mine o persoană foarte deosebită.

Astăzi, a absolvit o facultate și continuă să ducă o viață normală și să se încreadă în același Dumnezeu în care s-a încrezut și acum 11 ani. Nu am văzut-o timp de nouă ani, de când am plecat din România, în 1994. În martie 2003, m-am reîntors să-mi vizitez părinții, frații mai mici – Andrei și Ioana – și cunoscuții. Am vizitat-o și pe Sefora, cea care prin credință a mers înainte și mi-a dat acele studii biblice. Acum e profesoară de chimie și biologie la două școli din vestul țării, fiind singura din orașul ei care poate citi alfabetul Braille și care a avut curajul să fie profesoară la o clasă de copii orbi. Arată exact ca atunci când era mică, doar că e mai înaltă și mai încrezătoare în ea. Încă mă strigă “Dom’ profesor!” deși sunt fratele ei în Hristos de 11 ani. M-am întâlnit și cu familia ei și nu am putut să stăvilim amintirile care ne-au inundat mintea. Am stat de vorbă până noaptea târziu despre acele zile, când veneam la ei acasă și ore în șir puneam întrebări, căutând răspunsuri din Biblie. Parcă anii se topiseră și eram din nou în acea perioadă de început.

Dar să ne întoarcem în 1992, când am descoperit cine era și încercam să o abordez de multe ori, pentru a-i cunoaște convingerile și filozofia de viață (da, această fată de 10 ani avea o filozofie de viață, dacă vă vine să credeți așa ceva!). Dar ea era prea timidă ca să-i poată face față “Bestiei”. Totuși, la un moment dat, m-am dus la ea și i-am spus: “Mi-ar plăcea ca mâine să-ți aduci Biblia la școală!” știind că risca aducând o Biblie într-o școală publică. Destul de ciudat, ziua

următoare ea a adus nu numai Biblia la școală, dar și seminarii de Apocalipsa, broșuri, ziare și reviste religioase. Le-am primit, dar nu eram interesat să le citesc. Totuși, fiindcă în acea după-amiază nu am avut nimic altceva de făcut (destul de neobișnuit pentru programul meu încărcat de vizite prin baruri), am deschis unul dintre seminariile de Apocalipsa.

Aceste seminarii au fost concepute în Statele Unite și conțin întrebări la care se răspunde cu versete din Biblie. Neavând ce să fac, m-am hotărât să deschid Biblia și să găsesc acele texte și să răspund la întrebări. Imediat ce am început să fac acest lucru am fost atât de captivat, încât înainte să-mi dau seama, terminasem de completat și seminarul numărul 2. Eram absolut răvășit de adevărurile Bibliei, de la cele mai simple până la cele mai complexe învățături de pe paginile ei. În cea de-a doua parte a seminariilor, am aflat cum Isus a venit și a murit pe cruce pentru toată omenirea. Am fost șocat. Vedeți voi, eu știam ce înseamnă să suferi pentru altcineva, fiindcă fusesem dus la închisoare din cauza fratelui meu. Totuși, acest om Isus Hristos, nu numai că a suferit persecuții inimaginabile, dar Și-a dat și viața, și nu numai pentru un singur om, ci pentru fiecare ființă care a trăit vreodată pe această planetă. Am fost atât de șocat de caracterul și îndurarea Lui, încât m-am hotărât să aflu mai multe despre acest Isus. Atunci nu-mi dădeam seama, dar pacea profundă pe care o simțeam în timp ce studiam acele seminarii era exact acea pace pentru care eram gata să mor ca s-o pot obține.

Ziua următoare am mers la școală și i-am spus Seforei: “Știu că mai sunt 22 de astfel de seminarii. Te rog și mi le aduci, fiindcă am nevoie să le termin și să aflu eu singur cât de mult pot despre acest Dumnezeu.”

Ziua următoare, nu numai că mi-a adus restul seminariilor, dar și două cărți groase ale unei autoare de care nu mai auzisem niciodată, Ellen G. White. Cărțile se intitulau *Tragedia veacurilor* și *Hristos, Lumina lumii*. Am mers în acea zi acasă, m-am închis în cameră și am început să citesc și să studiez. Pentru următoarele două săptămâni, părinții mei de-abia dacă m-au văzut. Eram pe deplin absorbit de citirea și studierea acelor cărți și seminarii. În primul rând, seminariile de Apocalipsa m-au luminat cu privire la profețiile din Daniel și Apocalipsa,

cu privire la împărățiile lumii, care îmi erau atât de cunoscute, pentru că eram îndrăgostit de istorie încă de mic. Știam foarte multe lucruri despre acele împărății, dar cunoștințele mele erau strict ateiste și seculare, așadar nu înțelegeam semnificația ridicării și prăbușirii acelor imperii. Seminariile de Apocalipsa au dat la o parte cortina timpului și vălul care îmi acoperea ochii, dându-mi posibilitatea să-L văd pe Dumnezeu conducând universul. Pe măsură ce puneam piesele una lângă alta, totul începea să prindă contur în mintea mea. Înțelegeam istoria în adevăratul sens al cuvântului. Iată ce au făcut pentru mine Seminariile de Apocalipsa: m-au convins că Dumnezeu există, a existat și va exista pentru totdeauna. Dar nu era suficient!

Trebuia să mă îndrăgostesc de acest Dumnezeu, pentru că o adevărată convertire are în vedere nu numai mintea, ci și sufletul. Acest lucru îl datorez cărților *Tragedia veacurilor* și *Hristos, Lumina lumii*. Aceste cărți mi l-au prezentat pe Isus nu numai ca Dumnezeu al universului, ci și ca Omul compasiunii și al milei. Eram atât de mișcat de aceste cărți! Îmi aduc aminte că într-o zi citeam în sufragerie un pasaj din *Tragedia veacurilor* despre Jan Huss care, condamnat să ardă pe rug și punându-i-se pe cap o coroană de hârtie, a spus ceva de genul: “Dragă Isuse, e o onoare pentru mine să port pentru Tine o coroană de hârtie, pentru că Tu ai purtat pentru mine o coroană de spini!” Acest pasaj m-a impresionat atât de tare, încât m-am trezit citindu-l cu voce tare în mijlocul sufrageriei, în timp ce mama și tata se uitau șocați la mine. Eram foarte entuziasmat de lucrurile noi pe care le aflam în fiecare zi. Cu toate acestea, schimbarea care a survenit în viața mea a fost atât de neașteptată, de bruscă, încât părinții mei nu acceptau că era posibil așa ceva.

În două săptămâni, mi-am dat seama că nu mai puteam fi cine și ceea ce fusesem până atunci. Găsisem o filozofie de viață care îmi dădea speranță în viitor, dar mai importantă era pacea pe care o aveam în inimă, pace pe care încercasem cu disperare să o găsesc în lumea mea, prin puterea mea, căutând acolo unde nu trebuia. Totul era diferit. Vedeam lumea cu alți ochi; chiar și iarba și florile erau altfel, poate pentru că le-am dat atenție pentru prima oară, după mulți ani de zile. Lucrurile pe care le uram, de exemplu muzica clasică, au început să-mi

placă. Mi-am pierdut toți prietenii de altădată, pentru că acum nu mai eram “șmecher”, nu mai frecventam barurile și restaurantele și am renunțat la activitățile mele obișnuite.

Sunt întrebat de mulți oameni ce e așa mare lucru să fii adventist de ziua a șaptea și de ce proclam cu atâta entuziasm această Biserică. Ei îmi atrag atenția la unele aspecte omeneste ale Bisericii noastre, ca fanatismul, ipocrizia și falsitatea. Răspunsul meu este foarte simplu: eu nu am devenit adventist de ziua a șaptea datorită oamenilor din această Biserică, ci datorită filozofiei și concepțiilor acestei Biserici, de care nici o altă biserică a lumii nu s-a apropiat măcar și nu cred că se va apropia nici în viitor. Adevărul teologic al acestei Biserici, înțelegerea profețiilor și viziunea asupra viitorului m-au făcut să devin adventist de ziua a șaptea. Oamenii nu au nici un efect asupra convingerilor mele spirituale, deși am cunoscut oameni extraordinari în Biserica Adventistă, care au avut un impact imens asupra vieții mele. Totuși, nu din acest motiv sunt adventist.

În orice organizație, instituție și comunitate din lume există atât influențe bune cât și rele. Nimeni nu poate nega acest lucru. Așadar, și Biserica Adventistă este atinsă de acest fenomen. Însuși Isus a trebuit să sufere din cauza oamenilor din “biserica” vremii Sale. De fapt, a fost omorât chiar de cei din religia Sa. Îi avertizez pe toți nou-veniții în biserică să nu se uite la oameni pentru a înțelege cine este Dumnezeu. Voi trebuie să vă uitați la Isus și să vă modelați viața după El și după nimeni altcineva. De aceea, niciodată nu voi fi incomodat sau împiedicat de ceea ce cred oamenii, biserica sau cei din afară. Acum 11 ani, am încheiat un legământ, mi-am luat un angajament, că-L voi urma și asculta pe Dumnezeu și numai pe El. Îi aparțin Lui și fac parte dintr-o Biserică ce are o teologie extraordinară. Adevărata rămășiță este alcătuită din oameni care sunt legați de această teologie, și nu din cei care aparțin acestei Biserici doar cu numele. Trebuie să trăiești ceea ce crezi, altfel, încurci circulația spre Împărăția lui Dumnezeu.

Să ne întoarcem în anul 1992. Două săptămâni mai târziu, după ce am citit tot acel material despre Biblie, am mers pentru prima oară la biserică, împreună cu tatăl Seforei. În acel Sabat (acesta este numele biblic al zilei de închinare), predica pastorului mi-a sfâșiat

inima. Nu ascultasem niciodată în viața mea mesaje atât de clare și de directe! Totul era foarte nou pentru mine, iar eu eram ca un deșert, absorbind tot ce mi se spunea. După predică, s-a făcut un apel, iar eu i-am spus fratelui Costică faptul că și eu vreau să mă botez. Aceasta era o veste șocantă, chiar și pentru membrii bisericii, care nu mă știau prea bine. Trebuia să trec prin niște cursuri pregătitoare, înainte de a putea primi botezul.

Privind în urmă, îmi dau seama cât de multe tradiții am încălcat eu de-a lungul experienței mele creștine! Am venit în biserică printr-un mijloc neoficial (fără evanghelizare, fără transmisiuni prin satelit, fără studii cu pastorul), nu am așteptat perioada “normală” de timp, înainte de a fi botezat, plus alte experiențe apărute ulterior.

Comitetul bisericii nu putea boteza pe unul ca mine, într-o perioadă atât de scurtă, mai ales că încă arătam “lumește”. Trebuia să trec printr-o reformă, un fel de schimbare exterioară, care să fie vizibilă pentru toată lumea. Mi-am dat seama de acest lucru foarte repede, mai ales după ce am citit unele dintre marile afirmații ale apostolului Pavel. Dacă prin viața sau exteriorul meu deveneam o piatră de poticnire pentru oameni, pentru care a murit Hristos, atunci trebuia să renunț la respectivul lucru. Așadar, mi-am tăiat părul, mi-am ras barba și mi-am schimbat hainele ponosite de rocker, cu un costum. (Încă regret acest pas, nu pentru că hainele acelea erau potrivite, ci pentru că am sărit dintr-o extremă în alta, de la rocker la costum negru. Până în ziua de azi nu am găsit o justificare în Biblie pentru purtarea costumului și a cravatei în biserică).

Într-o după-amiază, stabilită de pastor pentru examinare, m-am prezentat în fața comitetului bisericii. Văzându-mă (desigur că eram greu de recunoscut), fețele tuturor s-au înseninat și am fost acceptat foarte ușor în comunitatea bisericii. S-au hotărât să mă examineze și mi-au pus tot felul de întrebări, mai ales când au aflat că eram profesor de istorie. Am vorbit despre multe profeții, texte din Biblie, precum și despre stilul de viață. După o perioadă mai lungă de timp, s-au întrunit din nou și au hotărât să mă boteze în Biserica Adventistă din Botoșani.

Pe 31 mai 1992, Dumnezeu l-a îngropat în apă pe vechiul Sebastian, cu temerile și slăbiciunile lui, cu defectele și trecutul lui, și a ieșit la suprafață un nou Sebastian, un om slab prin natura lui umană, dar cu o

credință de la Dumnezeu pe care nimeni nu o poate zdruncina în afară de mine însumi. Odată cu botezul, au dispărut și coșmarurile pe care le aveam, m-a părăsit și frica de noapte și de necunoscut, fiind gata pentru ceea ce Dumnezeu avea pregătit pentru mine. Eram foarte nerăbdător să văd ce mă aștepta. Totuși, cu toată imaginația mea, tot nu aș fi putut să-mi dau seama ce avea să urmeze. Din omul bolnăvicios și slab ce fusesem, în mai puțin de un an m-am refăcut complet, nu numai din punct de vedere fizic, ci și spiritual. Au dispărut și problemele mele cu inima (aveam două bătăi în timpul sistolei, în loc de una, o afecțiune numită “intens suflu sistolic”), precum și coșmarurile, reumatismul și altele. De atunci, nu m-am mai îmbolnăvit. Dumnezeu mi-a redat forța fizică, pentru că avea nevoie să fiu puternic în lucrarea Sa minunată.

Merită menționat un anume episod de dinainte de botez. După cum știți din capitolele precedente, fumam foarte mult înainte de a deveni creștin. Când am început să studiez Biblia și seminariile primite de la fetița din Costești, treptat am început să mă simt stânjenit de fumat, în timp ce descopeream cine e Dumnezeu. Așa că m-am decis să nu mai fumez. Cu toate acestea, e ușor să spui “Mă las de fumat”, dar e greu să faci acest lucru. Am încercat de multe ori să mă las. Mă pedepseam, mă penalizam cu câte 10.000 de lei când fumam, am încercat multe, dar nimic nu a mers.

Într-o zi, totuși, disperat că nu am putut să mă las de acest obicei și începând că-L cunosc pe Dumnezeu din ce în ce mai mult, am căzut pe genunchi în micul meu apartament din Botoșani (pe atunci locuiam singur) și I-am spus lui Dumnezeu: “Doamne, Tu știi cum Te-am cunoscut și că nu vreau să Te pierd; știi că vreau să mă las de fumat. Dacă nu vrei să mai fumez, te rog dă-mi ceea ce am nevoie pentru a mă lăsa!” Am vrut să spun “amin”, dar a sunat telefonul și când am ridicat receptorul, am auzit-o pe mama care era foarte speriată și agitată. “Hai repede acasă, la Vama, pentru că tatăl tău s-a tăiat la circular și s-ar putea să-și piardă de tot mâna dreaptă.” Am fugit repede acasă și următoarele 10 zile am fost ocupat cu tata, care era internat în spital și a avut tot felul de operații.

După acele zile, stând singur în casă, mi-am dat seama că nu mă atinsesem nici măcar de o țigară. Uitasem complet de fumat. Atunci am

învățat una dintre cele mai mari lecții ale vieții: când ești dispus să-i ajuți pe alții în problemele și nevoile lor, și Dumnezeu te va ajuta în nevoile tale. Am aflat atunci ceea ce cred că reprezintă esența și scopul bisericii lui Dumnezeu: această biserică s-a născut pentru a predica întregii lumi Evanghelia lui Isus, astfel încât El să poată veni și încheia planul de mântuire, punând capăt problemei păcatului din univers.

Aceasta este misiunea Bisericii: *Ieșiți, nu stați înăuntru!* Cu cât facem mai mult acest lucru, cu atât mai puține probleme vom avea între noi. De-a lungul experienței mele de predicare, am descoperit că cele mai problematice biserici sunt cele care nu ies în misiune. Când avem timp să stăm în biserică și să nu facem nimic pentru alții, vom ajunge să ne certăm unii cu alții și să bârfim unii despre alții – lucruri care dezbină.

Am știut atunci că voi fi misionar, că îmi voi petrece tot restul vieții mergând din loc în loc pentru a predica Evanghelia lui Isus și pentru a mă îngriji de nevoile acelor oameni care nici măcar nu pot plânge din cauza condițiilor teribile în care se află. Habar nu aveam pe atunci că voi călători, cu adevărat, în toată lumea și că voi face exact acest lucru. Perspectiva mea era mult prea îngustă față de ceea ce avea Dumnezeu plănuit pentru mine.

Imediat ce am devenit creștin, am renunțat la postul de profesor, în principal pentru că voiam să fac altceva și, în al doilea rând, pentru că voiam să mă detașez complet de tot ce aparținea trecutului meu. Aveam nevoie să încep de la zero, s-o iau de la capăt, astfel încât Dumnezeu să-mi umple viața cu orice ar fi dorit El. Imediat după ce mi-am dat demisia, m-am mutat înapoi la Vama, la munte, unde locuiau părinții mei. Aici am început să citesc pe larg despre misiune și alte subiecte.

Într-o zi, am primit de la cineva o carte care se numea “Viața doctorului David Livingstone”. Am citit-o rapid și am fost captivat pe moment de acest mare om al lui Dumnezeu. Am fost extrem de impresionat de hotărârea lui de a merge în locuri în care nimeni nu mai fusese vreodată, complet diferite de cultura și anturajul său de acasă, din Anglia. M-am hotărât atunci să devin misionar al locurilor izolate și neatrinse și că voi face tot ce va fi posibil pentru a mă pregăti în acest scop.

Vedeți voi, nici măcar după ce am devenit adventist, nu am reușit să înțeleg de ce Dumnezeu îngăduise să trec prin experiența închisorii

și a școlii militare. *Dacă a avut un plan cu mine, de ce m-a lăsat în chinuri și durere pentru atât de mulți ani?* – mă întrebam uneori. Totuși, cu cât se contura mai bine chemarea mea ca misionar, cu atât îmi dădeam seama mai mult că posibilul răspuns e că Dumnezeu îngăduise toate acele încercări, în condiții atât de grele. Deși nu El inițiase acele experiențe, m-a ajutat să trec prin ele pentru a mă pregăti să fac față în locuri unde oamenii evită să meargă. Mâncarea din închisoare, bățiile, tratamentul și antrenamentele din școala militară avuseseră toate rolul de a mă pregăti, pentru a putea merge ca misionar în locul și la momentul potrivit, plănuit de Dumnezeu.

După atâția ani de misiune, sunt sigur de acest lucru mai mult decât oricând, deoarece am fost în locuri pe care majoritatea oamenilor le evită. Pot să mănânc orice, pot să dorm oriunde, nu-mi pasă ce haine port și nu mă deranjează oamenii cu care împart aceste condiții. Cred din toată inima că Dumnezeu a folosit trecutul meu pentru a mă chema ca misionar. Toate acestea s-au cuplat cu pasiunea mea arzătoare pentru El și lucrarea Lui, mai ales în locuri izolate.

Deci, m-am întors la Vama. Acasă la părinți, am aflat că exista o micuță biserică adventistă în sat și, în primul Sabat, m-am dus să particip la serviciile divine. Cei din biserică auziseră de convertirea mea de la alții, dar nu le-a venit să creadă că Sebastian Țîrțîrau se botezase, ci că era doar o coincidență de nume. Toată lumea din sat mă cunoștea pe mine și pe părinții mei, deoarece ei erau profesori de istorie și filozofie. Știau cu toții aventurile mele legate de rock'n'roll și de dans și nimănui nu-i venea să creadă că m-am schimbat atât de brusc. Dar când m-au văzut la biserică, au rămas încremeniți. Prezbiterul a venit repede la mine și m-a rugat să povestesc despre convertirea mea. A fost prima mea predică într-un cadru religios.

În timp ce vorbeam, a intrat pe ușă o tânără foarte frumoasă și m-am bâlbăit preț de câteva minute, pentru că știam cine era și eram uimit de frumusețea ei, deși o cunoșteam de ani de zile. O chema Carmen Istrate, fostă colegă de clasă cu sora mea și vecină cu noi de 12 ani. Știam că aparține unei secte, dar nu am știut că era adventistă. După ce mi-am terminat experiența, am ieșit și am stat de vorbă cu câțiva frați. Ea a venit și a dat mâna cu mine, spunând: “Mă bucur să te văd după

atâția ani. Nu cred că am stat de vorbă vreodată!” M-am uitat la ochii ei verzi și frumoși, la superbul ei păr șaten și ondulat, fără să fiu capabil să spun prea multe cuvinte. Am îngăimat ceva penibil, despre vreme sau ceva de genul ăsta, și am plecat acasă.

Ce ajunseseam! Eu, un fost cântăreț de rock’ n’ roll, care mă simțeam bine în prezența oamenilor, mă bâlbâisem în fața lui Carmen, pe care o cunoșteam de 12 ani. Imediat ce am ajuns acasă, a sunat telefonul, iar la celălalt capăt al firului era Carmen. Mama a ridicat prima receptorul și, când a auzit că era Carmen care cerea să vorbească cu mine, mi-a spus: “Sper că o să te însori cu fata asta. Pentru că e cea mai potrivită pentru tine.” Mama o cunoștea foarte bine, deoarece îi fusese profesoară timp de cinci ani. Carmen voia să știe dacă mi-ar fi făcut plăcere să o însoțesc la o nuntă, a doua zi, într-un oraș învecinat. Bineînțeles că am acceptat entuziasmat.

Din acea zi, m-am îndrăgostit de ea, dragoste care încă arde în inima mea de fiecare dată când mă uit la fața ei. Îmi este o soție credincioasă de peste 10 ani și numai Dumnezeu mi-ar fi putut da acest dar, pentru că nu văd să existe altcineva care să îndure ce a îndurat ea și încă să fie alături de mine. Am călătorit foarte mult în ultimii 10 ani – în călătorii misionare sau ca să vorbesc la diferite biserici, organizații și școli – și de multe ori ea a fost nevoită să rămână acasă cu fiica noastră. Carmen este un dar de la Dumnezeu și Îi sunt recunoscător zilnic pentru o asemenea dragoste.

Capitolul 5

CHEMAREA

În septembrie 1992, la patru luni după botez, am plecat la București, pentru a susține examenul la Institutul Teologic. A fost un examen greu și pentru a-l trece se cereau cunoștințe biblice aprofundate. Eu eram creștin de doar patru luni și încă nu avusesem timp să citesc Biblia din scoarță în scoarță, așa cum se cuvenea. Totuși, am trecut examenul al 11-lea din 150 de concurenți. Pe lângă faptul că cei care mi-au corectat lucrările au fost indulgenți cu mine, cred că Însuși Dumnezeu a dorit să intru la Institut și să învăț căile Sale mai repede decât ar fi fost normal, deoarece dorea să plec în misiune și nu trebuia pierdut timpul cu pregătiri îndelungate.

Pentru următorii doi ani și jumătate, am studiat teologia în micuța clădire de pe Strada Romulus din București, o casă cu patru camere, unde mulți studenți se înghesuiau la cursuri în fiecare zi. Am învățat multe lucruri la Institut, nu numai teoretice, ci și practice. Am întâlnit oameni extraordinari, mi-am făcut prieteni pe viață și am fost elevul celor mai luminate minți, cum n-am întâlnit nici înainte și nici după aceea, deși am călătorit în multe țări.

Profesorii mei au fost inteligenți, umili și profunzi. Profesorul de limba ebraică, Florin Lăiu, este un geniu: cântă la câteva instrumente muzicale, e compozitor, poet și împătimit al limbii ebraice și greacă, vorbește cursiv alte câteva limbi, este teolog, filozof și un prieten extraordinar. Profesorul de teologie a Vechiului Testament, Orban Adalbert, este unul dintre cei mai profunzi predicatori și filozofi pe care i-am întâlnit vreodată sau despre care am citit. Un om cu o putere spirituală atât de mare, încât, când predică într-o biserică, e o liniște mormântală. Nici măcar copiii nu respirau la predicile lui. El a fost unul dintre puținii oameni care m-au sprijinit în timpul încercărilor prin care

am trecut și m-a încurajat în visurile mele de a deveni misionar. Spațiul nu-mi permite să-i amintesc și pe ceilalți, de exemplu pe fratele Faluvegi, cel care a venit să mă cunune cu viitoarea mea soție, în ciuda faptului că șefii lui îi spusese să nu facă acest lucru. El a stat alături de mine, deși eram un străin în acel Institut și Biserică, eram un nou-venit. Sau Gabriel Golea, profesorul de Noul Testament, sau Alexandru Breja, profesor de limba engleză – oameni care mi-au fost nu numai profesori, ci și prieteni.

În timpul acestor doi ani, mi-am făcut prieteni și dintre colegi, dintre care unul iese în evidență. Stând chiar în spatele meu, l-am observat din primele zile. Era mic de statură, amabil, slab, cu patru ani mai tânăr decât mine, cu o melancolie care i se citea pe față și cu o privire visătoare. Numele lui e Dan Șerb, așa cum am aflat în una dintre pauze, în care sufletele noastre s-au legat instantaneu. De fapt, eram patru care eram tot timpul împreună: Dan, Liviu, Tinu și eu. Locuiam aproape și făceam multe lucruri împreună.

Totuși, eu și Dan aveam multe lucruri în comun: eram amândoi visători, amândoi voiam altceva decât ceea ce ne oferise viața până atunci și, deși eu eram mai mare, Dan era cel profund dintre noi doi. Poeziile, proza și scrierile lui, în general, se dovedeau a fi autentice scrieri filozofice, atrăgând imediat interesul profesorilor noștri. În mai puțin de un an, Dan a devenit cunoscut aproape pretutindeni în țară pentru poeziile lui. Este un om inteligent și îmi lipsește foarte mult. Nu l-am văzut de câțiva ani de zile, de când ne-am despărțit în Cape Town, unde el a rămas ca pastor, căsătorindu-se tot în Africa de Sud, iar eu am plecat împreună cu familia în America de Nord. Amândoi am plecat din România în același timp, pentru a studia în Africa de Sud și amândoi am suferit din cauza sărăciei, a locurilor proaste de muncă și a obstacolelor de netrecut. El a suferit mai mult ca mine, deoarece nu avea pe nimeni din familie alături de el, fiind singur în toată imensitatea aceluși loc. Amândoi am mers în Kalahari pentru prima oară pentru a predica Evanghelia la triburile de boșimani. Într-o zi, sper să mergem din nou împreună, ca să-i arăt ce s-a întâmplat în ultimii ani cu misiunea pe care am înființat-o noi doi.

Curând după ce am intrat la Institut, în octombrie 1992, am mers împreună cu clasa să ascultăm un evanghelist din Canada, care venea

des în România pentru a ține campanii de evanghelizare. Numele lui e Brad Thorp, din Columbia Britanică – exact provincia în care locuiesc eu în prezent, când scriu această carte. El și soția lui, Kanduce, împreună cu cei trei băieți, erau foarte populari în România, la cea vreme. De fiecare dată când se organizau întruniri, studenții de la teologie erau implicați, lipind afișe pe stâlpi și invitând lumea să participe.

Într-o ocazie, am mers la o sală imensă din București și am văzut miile de oameni care se înghesuiau să-l asculte. Acest evanghelist mi-a reținut atenția, deoarece era un vorbitor profund și elocvent. Îmi era teamă că e unul dintre acei vorbitori năvalnici, cu o voce puternică, ce tunau și fulgerau osânda peste capetele oamenilor. Dar el era calm, blând și logic în abordare, așa că mi-a căzut simpatic pe moment.

În următoarele luni, m-am apropiat mai mult de el și, cu engleza mea stricată, l-am abordat într-o seară și am vorbit puțin despre întâlnirile care aveau loc. Se pare că l-am impresionat cu ceea ce i-am spus, fiindcă m-a invitat împreună cu clasa la el acasă, într-un week-end, pentru a petrece mai mult timp împreună. În acest fel, am ajuns să ne cunoaștem mai bine, iar el m-a întrebat cum am ajuns adventist. După ce i-am spus istoria convertirii mele și am amintit și de pasiunea mea de a deveni misionar, el mi-a spus: “Știi ceva, Sebastian, noi avem un colegiu misionar în Cape Town, Africa de Sud. De ce nu încerci să-ți continui studiile acolo?”

Nu-mi puteam crede urechilor! Am sunat-o imediat pe soția mea și i-am povestit, adăugând că eram gata să las totul și să o iau de la zero în Africa, orice-ar fi. Apoi am mers la Dan, i-am spus de visurile mele și am discutat amândoi până noaptea târziu despre acest proiect. Și acum îmi aduc aminte acea noapte... Amândoi eram debusolați, întrebându-ne ce să facem, privind spre necunoscut și având impresia că totul era împotriva planurilor noastre: nu aveam bani, nu aveam acordul Uniunii Române (cea mai înaltă autoritate a Bisericii Adventiste într-o țară), eu aveam familie, lui Dan îi era teamă că nu vom reuși și vom pierde totul și aici, în țară. Dar cumva, în timpul discuției din acea noapte, credința noastră s-a dovedit mai puternică decât acele obstacole. I-am spus lui Dan că eu voi pleca, indiferent de buget, și că nu mi-e teamă de eșec. La urma urmei, eșecul e ceva omenesc. Așadar, nu puteam să găsec scuze pentru a nu merge.

Am aflat atunci, și după aceea, că uneori așa lucrează Dumnezeu. Nu așteaptă din partea noastră să nu eșuăm, ci vrea să încercăm. Dacă eșuăm, vom fi apreciați deoarece am încercat, și cu atât mai mult cu cât am încercat prin credință. Acesta este un lucru greu de înțeles pentru oamenii seculari: Dumnezeu face totul bazându-Se pe lucruri nevăzute, nedovedite, fără să întindă “o plasă de siguranță” sau să aibă “întăriri”. Cred că oamenii, în ziua judecății, vor descoperi că au ezitat să facă diferite lucruri, din cauză că s-au temut de eșec. Cred că e mai rău să stau și să nu fac nimic din cauza fricii de eșec, decât să fac lucruri prin credință și să dau greș de mai multe ori. Cred că acesta este și motivul pentru care a fost judecat slujitorul din Biblie căruia i s-a dat un singur talant: i-a fost teamă să încerce ceva prin credință, de frică să nu eșueze. Dar în final, a pierdut și ceea ce avea (Evanghelia după Matei 25:14-29).

Acea noapte a avut un impact imens asupra prieteniei dintre mine și Dan, care va ține veșnic. În acea noapte, ne-am legat și am devenit și mai apropiați, pentru că în zilele care au urmat am avut nevoie unul de altul. A doua zi dimineața, am demarat procesul de primire a tuturor actelor necesare plecării. O altă minune din acea perioadă a avut loc într-o seară, în timp ce mă întorceam de la o întâlnire de evanghelizare, când l-am condus pe evanghelistul american acasă la o familie. Aici am întâlnit-o pe Estera, care locuia în Africa de Sud. I-am spus despre dorința noastră de a merge și a învăța în Cape Town, iar ea ne-a spus: “O să vă ajut să faceți rost de tot ce vă trebuie”.

Estera era asistentă în Johannesburg și a promis să ne ajute cu tot ce se putea când vom ajunge acolo. Urma să plece în câteva zile, dar aveam să ne întâlnim din nou în Africa de Sud. Am mers acasă, în Moldova, să-mi văd soția și fiica, Irina, care avea doar câteva luni. Ne-am rugat arzător pentru îndrumare din partea lui Dumnezeu, ca să fim siguri că ce făceam era bine. Curând după aceea, am vândut tot ce aveam și, ajutați de câțiva prieteni, am reușit să facem rost de bani suficienți pentru a-mi cumpăra biletul de avion. Aveam în plus 200 de dolari, ca să mă descurc acolo, până aveam să-mi găsesc ceva de lucru, ca să pot supraviețui.

Era al treilea mare pas făcut prin credință: primul fusese acela de a deveni adventist, în ciuda opiniei majoritare; al doilea, acceptarea mea

la Institutul Teologic; iar al treilea, Africa. Iată-mă deci, plecând singur într-o țară complet necunoscută. (Dan a fost nevoit să mai aștepte două săptămâni pentru viză.) Era prima mea ieșire peste graniță. Eram entuziasmat, dar neliniștit. Ce avea să se aleagă de familia mea și de mine?

În seara plecării, pe 24 ianuarie 1995, am lăsat-o pe scumpa mea soție, Carmen, în pragul ușii părinților noștri. Era ora 11:30 noaptea, iar eu porneam spre gară, de unde aveam să plec la București. Ea s-a uitat la mine, cu o mare tristețe și durere pe față, gândindu-se că era pentru ultima oară când ne mai vedeam. Eram atât de distrus, încât, deși nu mai puteam plânge (de la ceea ce mi s-a întâmplat în închisoare, nu am reușit să mai plâng vreodată, deși inima mea a plâns de multe ori de atunci, dar fără vreun semn exterior), mi-am zis în gând: *Prostule, ce faci? Unde te duci, lăsând în urmă tot ce ai mai drag pe lumea asta?* Pe moment, am vrut să anulez totul și să rămân, dar nu știu cum, aveam un gând care nu-mi dădea pace: *E ceva mai presus de tine însuți; ceva mai mareț decât ți-ai putea imagina vreodată. Du-te și o să te convingi!*

Așa că am lăsat-o pe Carmen acolo, m-am întors cu spatele și am făcut pași spre poartă, unde tata stătea în întuneric, gata să mă conducă la gară. În acea noapte nu am putut să dorm și nici multe nopți după aceea. Dar cred din tot sufletul că această experiență a fost debutul maturizării mele în Hristos și ocazia în care am început să înțeleg planul Său pentru această planetă. Acesta a fost momentul în care am fost transformat dintr-un copil în credință într-un bărbat al credinței. Am pășit spre necunoscut, contând pe nimic în afară de Dumnezeu, ceea ce mi-a dat putere pentru zilele mai grele care aveau să vină. Nu neg faptul că prietenii, familia și biserica m-au sfătuit contrariul – și au avut motive întemeiate –, dar a trebuit să ascult de chemarea inimii mele și chiar dacă aveam să eșuez, eșuam lângă Hristos.

A doua zi am ajuns în București și am mers la Aeroportul Internațional Otopeni. Am primit viza de ieșire din țară și m-am așezat la rând pentru zborul de Sofia. Mă aflam pe “teritoriu internațional” pentru prima oară. Câteva minute mai târziu, m-am îmbarcat pe un avion mic spre Sofia, de unde trebuia să iau un Boeing 747 spre Johannesburg, Africa de Sud. Încă de atunci îmi plac la nebunie aeroporturile. Graba care te cuprinde când îi vezi pe oameni călătorind, sunetele scoase de

sistemele de securitate, anunțurile din difuzoare pentru diferite destinații mi-au redat, la vremea aceea, setea teribilă de a explora; mă aștepta o lume nouă. Habar nu aveam ce fel de lume sau dacă o să rezist în această lume, dar eram entuziasmat. Astăzi, am exact același sentiment când călătoresc. Deși de atunci am fost în multe locuri și țări, sunt la fel de entuziasmat ca la început.

Capitolul 6

ÎN AFRICA!

Timp de câteva ore, am reușit să adorm pe jumătate în imensul avion de la Sofia la Johannesburg. Mă gândeam intens la Dumnezeu, la lucrarea Sa în lume, care mi se deschidea de-abia acum, și la locul pe care îl aveam eu în cadrul acestei lucrări. Mă gândeam de asemenea la soția și la fiica mea, la ce făceau ele în acel moment și dacă erau bine. La capătul celălalt de lume, Carmen era îngrijorată, rugându-se să fiu bine și sănătos. Am reușit să ațipesc, dar îmi aduc aminte că am auzit sunetul motorului de avion pe toată perioada călătoriei. Gânduri îmi bombardau mintea, gânduri din trecut... școala militară, închisoarea, bătăile, toată suferința din tinerețe.

Cred că ne apropiam de Ecuator când am reușit să adorm având aceste gânduri. Dar trebuie să fi durat foarte puțin, fiindcă aproape imediat am simțit cum avionul coboară. Nu am știut unde aveam să aterizăm, dar căpitanul ne-a anunțat că trebuie să realimenteze avionul în Nairobi, Kenya. Era ora 5 dimineața și m-am trezit pentru a mă pregăti de aterizare. Imediat ce am aterizat, m-am ridicat și am făcut câțiva pași prin avion. Când m-am așezat din nou pe locul meu, am privit pe fereastră și am rămas mut: eram în Africa. Era chiar înainte de răsărit, iar fereastra mea dădea spre exteriorul aeroportului, spre tufișuri. Salcâmi erau încă înveliți parțial în ceața de dimineață, razele de soare pătrunzând timid prin perdeaua alburie, oferind locului o aură magică. Totul părea atât de diferit! Era atât de diferit! În aer plutea o pace, o liniște cum nu mai simțisem niciodată până atunci, deși eram totuși într-un aeroport. Dacă stau să mă gândesc bine, era un aeroport ciudat. Nu avea freamătul acela obișnuit. Era foarte potolit. În Africa am văzut și alte aeroporturi de genul ăsta, de exemplu Windhoek International, în Namibia, care e

foarte impresionant. De pe pistă intri direct în clădire și poți vedea tufișurile din deșert chiar aproape de tine.

A fost fantastică acea dimineață în Kenya! Aș vrea să pot descrie sentimentele care îmi încercau inima. Priveam Africa drept în ochi! Prima mea experiență cu continentul negru (care nu e deloc negru, credeți-mă)! Era minunat! Eram ca lipit de fereastră când am auzit ușa principală deschizându-se și, înăuntru, și-au făcut apariția patru bărbați negri, îmbrăcați în salopete albastre, având în mână saci de gunoi și alte obiecte de făcut curățenie. Nu mai văzusem niciodată în viața mea așa ceva și sorbeam orice se petrecea în jurul meu. Acești bărbați de culoare erau tăcuți și timizi, neîndrăznind să se uite în ochii nimănui. Aveau ceva plăcut în ei și pentru prima oară am văzut Africa oglindită în ei.

Oboseala și lipsa somnului m-au părăsit pe moment și am devenit și mai nerăbdător să văd cum arată Johannesburg-ul. Patru ore mai târziu am aterizat în Joburg – numele dat de sud-africani acestui imens oraș. Apropiindu-ne de aeroport, m-am uitat în jos și nu mi-a venit să cred ce multe case aveau piscină în curte. Mi-am zis în gând: “Oamenii ăștia trebuie să fie foarte bogați”. Mă aflam încă sub influența comunismului, unde numai bogații își puteau permite asemenea lucruri. Mai aveam încă multe de învățat...

Am trecut repede de vamă, am primit viză pentru numai două săptămâni și am ieșit pe ușă, în zona de așteptare – sosiri. Am privit în jur și nu am văzut pe nimeni care să aibă o tablă cu numele meu. Eram îngrijorat. Ce-o să mă fac? În timp ce-mi împingeam căruciorul cu bagaje, având broboane de transpirație pe frunte (plecasem din România în toiu iernii și ajunsesem la Joburg în miezul verii, de la - 20 grade Celsius la +35 de grade), am dat cu ochii de un bărbat care se uita insistent la mine și se apropia încet. A venit mai aproape și m-a întrebat: “Bună ziua, tu trebuie să fii Sebastian!” Am spus că da, după care mi-a luat căruciorul și ne-am îndreptat spre ușă.

Numele lui era Garnett Cross, un om pe care am ajuns să-l respect și să-l îndrăgesc în câteva ore. Estera, cea pe care o întâlnisem în București, era de serviciu la spital, așa că îl trimisese pe domnul Cross, unul dintre prietenii ei, să mă întâmpine la aeroport. Ieșind din aeroport, m-am lovit de aerul tare, de vară africană. Umiditatea și căldura, pe

lângă praveleștea palmierilor și a arborilor jacaranda, cu florile lor violet, mi-au topit pur și simplu sufletul. Eram perplex. Cât de frumos și relaxant era acel loc! Domnul Cross m-a luat cu mașina lui Mercedes Benz (din nou, eram impresionat, eu, bietul băiat comunist!) și am intrat în oraș. Domnul și doamna Cross au o casă superbă, într-un cartier nemaipomenit. Grădina lor era plină cu flori și palmieri, pomi fructiferi și un gazon impecabil, care înconjura proprietatea. Am observat toate aceste lucruri pentru că nu mai văzusem niciodată ceva asemănător în viața mea, deoarece România era prea săracă și oprimată pentru a avea timp de frumusețe.

După ce am intrat în casă, mi s-a repartizat o cameră care dădea spre grădină și am avut la dispoziție câteva minute de singurătate, înainte de a merge în sufragerie și a servi masa. M-am așezat pe pat și am început să mă gândesc la repeziciunea cu care se desfășuraseră evenimentele în ultimele 48 de ore. În doar două zile, tot ceea ce știam și îmi era cunoscut s-a schimbat complet! Vorbeam o altă limbă, vedeam lucruri pe care nu mi le-am imaginat înainte și inima îmi bătea de zece ori mai repede decât de obicei.

Am stat trei zile la soții Cross, timp în care le-am cunoscut copiii, familia și am mers în centrul Johannesburg-ului, m-am plimbat prin magazine imense, cu munți de legume și fructe (nu mai văzusem niciodată în viața mea așa ceva; nu îmi puteam imagina că portocalele erau atât de ieftine și că puteai cumpăra cât de multe doreai. În România, primeam o portocală de fiecare, cu ocazia Crăciunului). Mă bucuram de tot ceea ce se petrecea în jurul meu. Estera trebuia să meargă la lucru, așa că nu ne vedeam decât seara, la cină. În cele trei zile, domnul și doamna Cross au întrebat despre viața mea, iar eu le-am povestit trecutul meu, cum am devenit creștin, cum voiam să devin misionar și cum, într-o zi, îmi doream să-mi aduc familia să locuim împreună.

După cele trei zile, domnul Cross mi-a spus: “Sebastian, acum o să te duc la stația de autocar și o să pleci la Cape Town.” La ușa autocarului mi-a dat un plic și mi-a spus: “Deschide-l când vei fi în autocar!” Am urcat și m-am uitat pe bilet. Aveam locul 16, pe partea stângă, locul de la mijloc. M-am așezat, puțin neliniștit, deoarece eram

din nou de unul singur, neștiind cum aveam să mă descurc în Cape Town. Am deschis plicul de la Garnett și am găsit un bilet pe care scria: “Am încredere că Dumnezeu va continua să te îndrume pe minunatele Sale căi” și lângă bilet era un cec, cu care să-mi achit studiile la Colegiul Helderberg. Mi s-a tăiat respirația! Nu-mi venea să cred. Totuși, aveam siguranța că totul va fi bine. Nu pot exprima în cuvinte ceea ce am simțit în acel moment, deoarece cuvintele mi se par prea sărace. Mă așteptau lucruri noi și, deși nu avusesem nici bani și nici potențial pentru a supraviețui în Africa de Sud, Dumnezeu a avut grijă.

Atunci mi-am dat seama ce putere avea credința și, în același timp, ce inexplicabil este acest lucru pentru oamenii care nu știu ce înseamnă credința. După standardele lumii, eu eram un nebun, care pleca din țara natală fără vreun suport sau o “plasă de siguranță”. Totuși, în ochii lui Dumnezeu, acesta fusese un pas al credinței; un pas făcut contra curentului acestei lumi, sfidând logica. Nu îi întâlnisem niciodată pe soții Cross și după aceea ne-am întâlnit numai o dată. Acești oameni au împărțit binecuvântările lor cu un străin și un călător ca mine. Atunci am aflat că există oameni extraordinari pe această planetă.

Cel care stătea lângă mine trebuie să fi observat entuziasmul meu, pentru că s-a întors și mi-a spus: “Îmi dau seama că sunteți foarte fericit. Cu siguranță că ați primit o binecuvântare.” M-a impresionat din primul moment. Numele lui era Mike Aggett și în câteva minute am început să vorbim ca niște prieteni vechi de când lumea. Am aflat că era medic în Somerset West, locul unde trebuia să ajung, deoarece Colegiul Helderberg acolo era situat.

În timpul călătoriei, care a durat aproximativ 12 ore, Mike mi-a spus multe lucruri despre Africa de Sud, despre locurile pe care le vedeam pe fereastră și multe informații utile care m-au ajutat mai târziu în viață. Era genul de om supus, cu o pace care i se putea citi pe față și cu o lumină interesantă în priviri. Mi-a explicat că el și soția lui, Mavis, aveau cinci băieți: Timothy, Simon, Jonathan, Steven și David, de 13, 16, 18, 19 și respectiv 20 de ani. Am aflat că erau anglicani foarte religioși. După câteva ore, Mike m-a întrebat: “Ascultă, Sebastian, tu ai unde să stai în Somerset West?” Am răspuns că nu, iar el imediat mi-a spus: “De ce nu vii la noi? Băieții mei o să fie încântați să te cunoască.”

Am acceptat, mai ales că de la Cape Town până la Somerset West nu aveam nici un mijloc de transport, iar soția lui venea să-l aștepte la autocar, în Cape Town. După o vreme, am ațipit amândoi. Era mai frig noaptea. I-am dat lui pătura mea, fiindcă pentru mine era o căldură înăbușitoare.

La ora 3 dimineața, autocarul a oprit să alimenteze și am făcut o pauză de vreo 30 de minute. Când am coborât, aerul deșertului m-a tăiat drept în față. În timp ce alți pasageri se grăbeau spre restaurant (deschis 24 de ore) ca să-și cumpere cafea, eu am intrat puțin în desișul de tufe, ca să simt și să miros deșertul. Întunericul din jurul meu era intens, dar mirosul deșertului și liniștea tufișurilor mi-au inspirat o pace profundă. M-am îndrăgostit de deșert atât de tare în acea noapte, încât am știut pe moment că toată viața mea voi fi atras de acele locuri singuratice și liniștite.

Era vară, iar eu veneam din miezul iernii și chiar din iarna și mai grea a vieții mele – comunismul, închisoarea și alte suferințe. Față în față cu deșertul, m-am simțit eliberat și, într-un fel, toate temerile și îngrijorările mele, toate nesiguranțele și problemele m-au părăsit în acea noapte. Da, eram singur în deșert, mă îndreptam spre un loc necunoscut, dar dintr-un anume motiv, eram calm și extrem de încrezător. Acest tip de trăire este, după opinia mea, cea mai mare realizare. În acel moment, puteam accepta orice mi s-ar fi întâmplat, pentru că în interior eram împăcat. Din acest motiv, cred că Dumnezeu a vrut să merg în Africa, să mă elibereze de mine însumi și de trecutul meu. Odată liber în interior, Dumnezeu mă putea folosi pentru lucruri mai mari decât mi-am imaginat. În acest proces, Africa a jucat un rol important, motiv pentru care întotdeauna mă voi întoarce acolo.

Câteva ore mai târziu, am ajuns în Cape Town, unul dintre cele mai frumoase orașe pe care le-am văzut vreodată, o perlă a frumuseții, un motiv de invidie pentru multe țări. La peronul de sosiri, Mavis aștepta, dar nu era singură, ci toți cei cinci băieți erau cu ea. Mike mi-a spus să aștept puțin, în timp ce el i-a spus de surpriză. Am mers în spatele autocarului să-mi iau bagajele și la scurt timp a venit și m-a dus la mașina lor. I-am cunoscut pe băieți și pe Mavis, și toți păreau extrem de ospitalieri. În mașină, în drum spre Somerset West, am vorbit cu Jonathan, stând amândoi pe locurile din spate ale microbuzului lor Volkswagen. Ni se părea că ne cunoaștem de o veșnicie.

În cele câteva zile petrecute la ei acasă, mi-am dat seama de relația frumoasă pe care o aveau unii cu alții, de legătura copiilor cu părinții și de apropierea dintre frați. M-am legat atât de mult de acești oameni, încât și acum îi consider ca familia mea. Și-au deschis casa pentru un om complet străin, pe care nu-l mai văzuseră niciodată și, deși erau o familie mare, au eliberat o cameră ca să mă pot simți cât mai bine. În acele zile, am legat o prietenie care va dura o veșnicie. Am învățat multe lucruri de la Mike și Mavis, mi-a plăcut modalitatea lor extraordinară de a-și rezolva problemele și educația minunată pe care le-au dat-o copiilor. Îi iubesc foarte mult pe acei cinci băieți și, chiar și în prezent, de-abia aștept să-i văd de fiecare dată când merg în Africa de Sud.

În timpul săptămânii cât am stat la ei, Mavis m-a ajutat să caut un apartament undeva în oraș. Nu puteam sta la colegiu, pentru că nu aveam încă viză de student, așadar trebuia să mă descurc singur până când avea să se rezolve totul la Ministerul de Interne, în Cape Town. Într-o zi, Mavis a venit și mi-a spus că are un prieten care lucra în domeniul imobiliar și că știa de o locuință care aparținea unui cuplu de pensionari interesați să închirieze. Am fost de acord să merg și să o văd, iar după-masă am mers cu Mavis pe Steynsrust Road, la o minunată casă.

Era vorba de o garsonieră, cu baie și bucătărie separată. O locuință drăguță, foarte curată și într-un cartier bun. Proprietara, doamna Robins, a venit să mă cunoască. Părea foarte de treabă și, după ce m-a văzut, a fost de acord să mă primească în chirie. Am aflat însă ulterior că, atunci când au auzit că sunt din Europa de Est, s-au temut că au făcut greșeala vieții lor. Au crezut că sunt un cine știe ce agent KGB și că o să-i omor într-o noapte. Totuși, au fost de acord să-mi închirieze, iar ziua următoare mi-am adus bagajele. Imediat ce mi-am adus lucrurile, doamna Robins m-a invitat la ceai și fursecuri (un vechi obicei englezesc, cu care m-am obișnuit cât am stat în Africa de Sud; cred că am fost invitat de mii de ori la “ceai și fursecuri”). Am intrat în casă și m-am așezat în sufragerie. Era o ambianță tipic englezească, cu mobilă impunătoare și foarte curat. Ea s-a scuzat că merge să prepare ceaiul și mi-a spus: “Robbie o să vină imediat, imediat, dragă!”

Cum stăteam și așteptam, am auzit niște sunete care îmi aduceau aminte de bunicul atunci când venea la masă. Avea o pereche de papuci

de casă care făceau același zgomot pe covor. După câteva secunde, de după colț, a apărut un domn în vârstă, bine îmbrăcat și aranjat la patru ace, cu pantaloni impecabili și cămașă scrobită, gătit ca pentru o ocazie oficială. M-am ridicat și m-am prezentat. Apoi mi-am dat seama! Era orb. Se uita spre mine și, dând din cap, a spus într-o engleză perfectă: “Bună-ziua, domnule! Încântat de cunoștință!”

Eram copleșit de acest bărbat, de gusturile lui în îmbrăcăminte și de manierele lui. Mi se părea că sunt în prezența Lordului Buckingham, la palatul reginei din Anglia. Dar ceea ce m-a impresionat cel mai mult era faptul că nu vedea. Zărea câte ceva, dar acest lucru l-am aflat mai târziu. Din cauza diabetului, își pierduse acuitatea vizuală. Totuși, mergea prin casă și pe-afară fără vreun ajutor. Am aflat multe lucruri despre domnul Robins. S-a învățat să mă recunoască după sunetele pe care le scoteam, după miros (care sper că nu era neplăcut) și după prezență. Mi-a spus odată că nu știa cum arăt, dar că totuși putea să mă recunoască din mulțimea de oameni dintr-un magazin. “Forma ta e remarcabilă, Sebastian, și deși nu-ți văd fața, pot să-mi dau seama de forma ta.”

Domnul Robins fusese pilot în Armata Africii de Sud, în timpul celui de-al doilea război mondial. Zburase în multe misiuni în Egipt și în India și a avut experiențe cutremurătoare. S-a căsătorit cu Aida (doamna Robins) la vârsta de 26 de ani și nu au avut niciodată copii. Viața lor era foarte rigidă și tot ce făceau devenea o rutină. Aveau uși cu încuietori pentru fiecare cameră din casă, chei pentru barele transversale montate la uși contra hoților, chei pentru porți și garaje. Mănunchiul lor de chei era foarte greu și era ceva extraordinar să-l vezi pe domnul Robins cum cunoaște cheile fără să le vadă. Știa exact că de la ușa bucătăriei până la ușa garajului erau 14 trepte, știa unde sunt scările, știa ce era în cale și ce nu. Erau foarte meticuloși cu lucrurile din casă, dintr-un motiv foarte precis: ca el să nu se deruteze din cauza schimbărilor dese.

Am petrecut cu ei nenumărate ore și seri, povestind despre diferite aspecte ale vieții. Timp de șase luni, înainte ca soția și fiica mea să vină din România, am fost ca fiul lor. Doamna Robins îmi spăla rufele în mașina lor de spălat, mâncam cu ei de trei ori pe zi, mă scoteau în oraș, totul fără să-mi ceară bani sau altceva în schimb. În multele ore petrecute vorbind despre aproape orice, am văzut de câteva ori lacrimi în ochii

domnului Robins și nu o să uit niciodată privirea lui. Nu vedea lucrurile din jur, dar ochii lui nu erau goi. Priveau undeva spre trecut, unde erau toate amintirile lui. Străluceau de bucurie și se umbreau de tristețe, în funcție de imaginea pe care o avea în minte.

Aida, soția lui, era portugheză, o bucătăreasă excelentă și o doamnă veselă. A avut grijă de mine ca o mamă și nu a așteptat niciodată nimic în schimb. Sunt așa de fericit să am prieteni ca aceștia în toate locurile în care călătoresc! Dar am uitat să menționez un aspect important – numele domnului Robins: Cecyl Guy Sybrand Robins!!! Mai englezesc de atât nici că se putea!

La câteva zile după ce m-am mutat la ei, au aflat că sunt adventist și mi-au spus entuziasmați: “Păi vecinii noștri sunt și ei din biserica ta. Hai, trebuie să-i cunoști numaidecât!” Aida m-a luat și m-a dus la familia Allan, vecinii lor, pentru a servi “ceai și fursecuri”. Am intrat în casă – pe care o vedeam zilnic de la fereastra garsonierei mele – și am sesizat imediat doi câini, pe care îi văzusem și înainte și mă rugasem să nu am niciodată de-a face cu ei. Mischka și Prince erau doi pit-bulli, foarte frumoși și musculoși, dar care erau – așa cum aveam să află ulterior – extrem de inteligenți și supuși.

Am intrat, iar Brian – vecinul – a venit să ne întâmpine. Brian este un bărbat impunător, cu o barbă mare și o voce profundă, de bariton. L-am auzit de multe ori cântând și de fiecare dată am rămas impresionat. Brian și Joan, soția lui, ne-au devenit prieteni foarte apropiați de atunci. Ne-au primit în casa lor de multe, multe ori, ne-au tratat ca pe propria lor familie și ne-au devenit ca niște părinți, asemenea familiei Robins. În anii care au urmat, Brian și Joan au fost alături de mine când eram descurajat, disperat, distrus și singur, precum și în momentele de bucurie. Brian m-a încurajat întotdeauna cu zâmbetul lui larg și cu glumele lui bune, mi-a adus bucurie în suflet cu ceea ce noi numeam “braais” (grătar, el fiind cel mai bun preparator de grătar pe care l-am cunoscut vreodată), iar Joan, cu spiritul ei tăcut și amabil, plin de grijă și iubire.

Au trecut ani buni de când ne-am mutat din Africa de Sud și aproape de fiecare dată când mă reîntorc acolo trec pe la ei să-i văd și să petrecem împreună câteva zile. Ei vor fi întotdeauna oamenii din trecutul meu pe care îi voi lua cu mine în viitor.

VIATA LA ȘCOALĂ

În timpul celor trei luni cât am stat în Somerset West, am ajuns să cunosc orașul destul de bine. În timp ce colegiul făcea demersurile necesare ca să obțin viza de student, eu exploram împrejurimile. Mi-am cumpărat o bicicletă și, cu ea, am cutreierat locurile în lung și-n lat.

Somerset West este unul dintre cele mai frumoase orașe în care am fost în viața mea. În primul rând, este unul dintre cele mai bogate centre urbane din Africa de Sud, unde majoritatea oamenilor bogați vin să se relaxeze și să se bucure de locuri frumoase și vieți tihnite. Acest oraș este localizat pe țărmul Golfului False, un golf superb la Oceanul Indian, la aproximativ 45 de kilometri de Cape Town. Munții se ridică maiestuoși direct din mare, dar nu sunt niște munți obișnuiți, cu păduri și creste, ci sunt stânci înalte, înălțându-se până la 1.000 de metri peste nivelul oceanului. Nu au deloc vegetație, cu excepția câtorva arbori pitici și tufișuri. Somerset West se află într-o vale, între acești munți și mare. Rămâi mut de atâta frumusețe.

De unde locuiam eu, se putea vedea totul până la ocean, care era la 5 kilometri distanță. Am petrecut multe dimineți împreună cu domnul Robins pe veranda lor închisă, bând ceai și bucurându-ne de priveliștea superbă oferită de Golful False. Puteam zări, de asemenea, și Capul Bunei Speranțe, aflat la o depărtare de 100 de kilometri. Auzisem dinainte de Capul Bunei Speranțe, cu apele lui magnifice și cu stâncile maiestuoase, cu o mică plajă, unde Vasco Da Gama a atins pentru prima oară pământul Africii. Iată-mă deci acum, eu însumi acolo, liber să explorez și să descopăr acest țărm de o mare frumusețe.

Am mers cu bicicleta în toate locurile accesibile și în unele mai puțin accesibile. Tot cu bicicleta am urcat dealuri, m-am plimbat pe țărmul Oceanului Indian și am mers până la Gordon's Bay și

Swellendam, o suburbie a orașului Strand. Eram fericit, dar nu puteam trăi la maximum această fericire, fiind departe de familia mea. Voiam atât de mult să le văd pe fetele mele, încât eram dispus să fac orice pentru a le putea aduce acolo.

Cu Dan, petreceam cât de mult timp se putea, deoarece el a fost înscris imediat după sosire la cursul de limba engleză, fiindcă nu o cunoștea prea bine. A fost cazat în internatul de băieți al colegiului, unde am petrecut împreună foarte mult timp. Jucam volei și baschet, mergeam împreună la întrunirile studențești din campus și din tabere, întâlnind o mulțime de oameni din toată lumea. Aveam colegi din Brazilia, Chile, Islanda, Finlanda, Norvegia, Rusia, Statele Unite și din multe insule din Oceanul Indian. Erau reprezentate atât de multe culturi la acest colegiu, încât la un moment dat, erau 55 de naționalități care aveau reprezentanți în campus.

După trei luni, am primit viza și am început să merg la cursuri cu Dan. Din cei doi ani și jumătate studiați în România, colegiul nu ne-a recunoscut decât un an și jumătate, așa că am fost înscriși direct în anul doi la Secția de Teologie și Filozofie a Colegiului Helderberg. În următorii doi ani, am fost complet cufundați în cursuri, pentru a primi licența.

În iunie 1995, deși învățam și lucram în același timp la colegiu, pentru a-mi plăti chiria și masa, eram disperat să economisesc bani pentru a-mi aduce familia în Africa de Sud. Se împliniseră deja șase luni de când plecasem de acasă și nu cred că aș fi putut supraviețui mai mult fără fetele mele. Le sunam din când în când, dar vocile lor mă făceau să-mi fie și mai mult dor de ele. Fiica mea, Irina, avea deja un an și două luni, mergea în picioare și spunea câteva cuvinte, așa că nu voiam să pierd prea mult din copilăria ei. M-am rugat arzător să se găsească o cale de a ne vedea curând. Câteva zile mai târziu, m-a sunat domnul Cross și m-a întrebat dacă aveam bani să-mi aduc familia! Din nou, Domnul l-a folosit pe acest om și pe soția lui pentru a mă binecuvânta! Ei s-au oferit să plătească biletele de avion și, în plus, ne-au dat 600 de dolari pentru hrană și chirie, pentru primele luni. Nu puteam să-mi ascund fericirea! Am mers cu bicicleta pe vârful muntelui, m-am uitat la superba priveliște și mi-am spus: “Curând, o să te bucuri de toate acestea

împreună cu familia ta!” Eram foarte fericit că vom vedea acele locuri împreună.

După două săptămâni, Carmen și Irina aterizau în Johannesburg, iar eu eram acolo să le aștept. Am petrecut câteva ore cu doamna Cross, fiindcă domnul Cross nu era acasă. Apoi am zburat la Cape Town. În Somerset West, am continuat să stăm la soții Robins, dar după câteva luni ne-am dat seama că garsoniera mea era prea mică, așa că am găsit un loc în campusul colegiului. Era la fel de mic, dar măcar eram singuri. Ne bucuram foarte mult de acel mic apartament, mai ales pentru că nu avusesem niciodată un loc numai al nostru și, pentru prima oară, puteam lua decizii ca o familie.

Din punct de vedere financiar, a fost o perioadă extrem de dificilă. Acum trebuia să cumpăr mâncare pentru toată familia, să plătesc chiria și să acopăr toate cheltuielile pe care le are o familie. Eram foarte săraci, dar niciodată n-am fost mai fericiți. Au fost situații când nu mai aveam decât 50 de cenți și nu ne mai rămăsese nimic de mâncare, iar până când luam eu salariul mai era o săptămână. Dar de fiecare dată când ne-am aflat în aceste situații, s-a găsit cineva să bată la ușa noastră și să ne aducă pâine sau fructe, sau un mic dar de bani ca ajutor. Lucrul acesta ni s-a întâmplat de atâtea ori, încât știam că Dumnezeu Însuși ne poartă de grijă.

Încet, încet, în cei doi ani care au urmat, am reușit să adunăm ceva mobilă și să umplem micul nostru apartament. Aveam o singură cameră unde dormeam, apoi o bucătărie (2 metri pe un metru), suficient de mare pentru un aragaz și o măsuță. Mai aveam o baie și un mic hol la intrare, unde mi-am pus un birou și un scaun, pentru a studia dimineața.

Lucram în trei locuri: primul, conduceam mașina de gunoi, un Nissan de patru tone, în fiecare luni și joi; al doilea, mergeam zilnic cu un microbuz Toyota până în oraș, pentru a aduce poșta și a-i duce pe studenți la cumpărături; iar al treilea, mergeam în Cape Town de două ori pe săptămână, cu pașapoartele studenților pentru a le prelungi sau aplica vizele de student. În plus, trebuia să iau 18 credite pe semestru și să petrec și timp cu familia. Mă trezeam în fiecare dimineață la ora 4:00 și învățam până la ora 7:00, când trebuia să plec cu camionul de gunoi. Școala o începeam la ora 9:00 în fiecare zi, până la ora 3:30 după-amiază,

oră de la care plecam cu microbuzul, până la ora 6:00. Ajungeam acasă la ora 6:30 în fiecare după-amiază, serveam cina, ieșeam la o plimbare, după care învățam din nou. Cu tot acest program, aveam timp să joc și fotbal, baschet, tenis de câmp și tenis de masă, pentru a mă menține în formă și a mă relaxa.

Profesorii care știau cât munceam și cât mă jucam îmi spuneau că o să pic la majoritatea examenelor, fiindcă nu aveam șanse să reușesc. Totuși, Dumnezeu le-a demonstrat tuturor că se înșelau, pentru că la sfârșitul anului, am luat punctajul maxim la toate cursurile. Profesorul de greacă a fost atât de impresionat, încât mi-a scris o recomandare pe care să o pot folosi în viitor. Am fost menit să supraviețuiesc pe perioada colegiului, din motive pe care nu le pot dezvălui, căci numai Dumnezeu va dezvălui totul în ziua venirii Sale. Trebuia să reușesc în ciuda atâtor piedici! Am aflat atunci că, indiferent cât de grea e viața ta, există o cale de a supraviețui, dacă ești dedicat scopului pe care îl urmărești!

OAMENII DEȘERTULUI

În timpul primului an la colegiul din Somerset West, mi s-a cerut să scriu o teză despre cultura primitivă a Africii și să o expun oral, într-o prezentare multimedia. Am mers în biblioteca școlii și am început să caut cărți despre culturile primitive. Cercetând rafturile, am dat cu ochii de un titlu: *The Lost World of the Kalahari (Lumea pierdută a deșertului Kahalari)*. “Hmm, sună interesant!” mi-am spus eu și am luat cartea. Nu știam ce aveam să descopăr în acel volum și cum acesta îmi va schimba complet viața.

Autorul era Sir Laurens van Der Post, un alb a cărui familie a fost masacrată în timpul unui război în Zulu, la începutul secolului XX, și care a fost crescut de o femeie boșimană. El a descris în această carte frumoasa cultură a boșimanilor din deșertul Kalahari și lupta lor pentru supraviețuire în secolul XX. Am fost foarte impresionat de stilul cărții, dar mai mult decât atât am fost impresionat de frumusețea acestor triburi, încât pe loc m-am hotărât să scriu despre boșimani. Am găsit multe cărți despre ei, majoritatea scrise de același autor, pe care am început să-l respect din ce în ce mai mult pentru experiența lui vastă cu acești oameni.

Cu cât cercetam mai mult, cu atât descopeream cât de izolați sunt boșimanii și cât de mulți oameni îi disprețuiesc și îi persecută pentru singurul motiv că sunt diferiți. Deoarece știam foarte bine cum e să fii diferit, am simțit un imbold puternic să încerc să aflu mai multe despre aceste minunate ființe umane. În mai puțin de șase săptămâni, am citit probabil mai mult de zece cărți despre boșimani și mi-am scris lucrarea. Totuși, nu m-am oprit aici, ci am continuat să cercetez despre ei și să întreb înapoi și-ncolo unde locuiau și care este starea lor.

Acest proces de acumulare de informații a durat aproape un an, după care m-am hotărât să fac ceva cu acele cunoștințe și să le pun în

practică. Am început să plănuiesc prima și cea mai extraordinară expediție din viața mea de până acum. Am vrut să găesc o cale de a merge eu însumi la boșimani, să-i cunosc și să le aduc, cât de cât, o ușurare. Eram student, având liber doar în vacanțe; aveam familie și eram foarte săraci. Aveam extrem de puține șanse de reușită, dar undeva adânc în inima mea știam că trebuia să merg. Draga mea Carmen s-a uitat la mine și am văzut o privire perplexă. Nu înțelegea de ce trebuia să fac acest lucru. Dar cu o voce iubitoare mi-a spus: “Tu știi ce e în sufletul tău și, indiferent dacă te contrazic sau nu, tot n-o să ajungem nicăieri. Doar promite-mi că o să te întorci.” Ea era întotdeauna acolo, tăcută în colțul ei, ținând flacăra mereu aprinsă prin rugăciunile și gândurile ei la mine, sperând că de data aceasta o să mă întorc mai repede de șase luni.

Eu și Dan ne-am străduit câteva luni să strângem fonduri pentru această expediție. Pregătirile au fost destul de simple: am cumpărat bilete de autocar din Cape Town spre Tsumeb, un oraș la marginea deșertului Kalahari, în Namibia. Desigur că nu aveam bani, dar am înaintat o propunere scrisă unei clinici particulare din Bethlehem, Africa de Sud, unde Dan avea un prieten. În acea scrisoare am explicat situația noastră și planul de a merge și a contacta triburile de boșimani din nordul Namibiei. Aveam nevoie de 4.000 de rand (unitatea monetară în Africa de Sud și Namibia, n.tr.), care la data aceea însemnau 1.000 de dolari. Nu mă așteptam să primim ceva, dar câteva săptămâni mai târziu, domnul Joubert, profesorul meu de teologie, a venit la mine și mi-a spus că a primit o scrisoare de la un medic din Bethlehem, prin care ne anunța că ne oferea 4.000 de rand pentru expediție. Am rămas fără grai și la fel și Dan, când i-am spus. Am luat cecul și am pornit la cumpărături. Aveam o plăcere deosebită să merg la acest tip de safari prin marile magazine, în căutarea echipamentelor pentru supraviețuire în condiții extreme. Am cumpărat un cort, rucsacuri, bocanci (din piele de rinocer), pălării, cuțite și tot ce ne trebuia pentru un drum atât de pretențios.

La scurt timp ne-am făcut bagajele și, în noiembrie 1996, după un an de pregătiri și cercetare, ne-am luat la revedere de la doamne (Dan era logodit cu frumoasa Leigh-Anne) în stația de autocar din Cape Town și ne-am imbarcat pentru călătoria care avea să ne schimbe radical viața și viziunea cu privire la aproape orice.

Ne-am urcat în autocar și ne-am ocupat locurile la etajul de sus (era un autocar etajat), chiar deasupra șoferului, în spatele unei ferestre imense, prin care se vedea direct în față drumul. Vai, n-o să pot uita niciodată senzațiile pe care le-am avut stând acolo, privind Africa de la 5 metri înălțime, parcurgând cu privirea linia orizontului dintr-o parte până în cealaltă. Ne-a plăcut acea călătorie atât de mult, încât nu ne-a părut că a trebuit să petrecem 32 de ore pe drum. Din Cape Town ne-am îndreptat direct spre nord, pe N7 până în Springbok, un mic orașel la granița cu Namibia, iar de la graniță am mers pe B1, principala autostradă din Namibia.

Namibia este o fostă colonie germană, întinzându-se pe trei deșerturi și o coastă imensă la oceanul Atlantic. Probabil că este una dintre cele mai spectaculoase țări din lume și ceea ce m-a impresionat cel mai mult a fost senzația de libertate pe care o ai parcurgând drumurile și explorând teritoriul ei. E o țară imensă, din punct de vedere al suprafeței, dar cu o populație puțin numeroasă, de aproximativ un milion și jumătate de locuitori. Namibia, care s-a numit Africa de Sud-Vest, și-a câștigat independența la 21 martie 1993 și de atunci este considerată o țară foarte pașnică. Iubesc Namibia mai mult decât orice țară de pe pământ și am un respect deosebit pentru frumusețea poporului namibian, pentru diversitatea și cultura lui.

La Windhoek – capitala Namibiei – am schimbat autocarul cu unul mai mic, ce avea să ne ducă la Tsumeb, în nord. Câteva ore mai târziu, am ajuns în Tsumeb și, după ce ne-am luat bagajele din cală, le-am mutat câțiva metri mai departe, în parcul orașului. Era sfârșitul lunii noiembrie, începutul sezonului umed în Kalahari și cea mai fierbinte perioadă a anului. Între temperatura din autocar – unde fusese aer condiționat – și temperatura de afară era o diferență de 35 de grade Celsius. După numai cinci minute, am transpirat, chiar și numai stând jos, în parc, la umbra unui copac. Ne înțelesesem cu cineva să vină și să ne ia cu un “bakkie” (camionetă), dar aveam să aflăm curând că în Africa rurală, timpul nu însemna nimic.

Aici, oamenii dorm sub copaci, în parc, ziua-n amiaza mare, în zi de lucru. Vânzătorii de la magazine stau liniștiți, ferindu-se de soarele amiezii. Noi eram înconjurați de bagaje, de genți de armată și de

echipamente, fiind îmbrăcați în uniforme de camuflaj (cea mai mare greșeală pe care am putut-o face, fiindcă boșimanilor le e foarte frică de armată și ne-au trebuit zile întregi să-i convingem că nu venisem să-i recrutăm în armată). Mai rău decât atât, era că nu știam unde o să petrecem noaptea. După ce am așteptat șase ore detestabile, m-am decis că trebuie să fac ceva. L-am lăsat pe Dan cu bagajele și am mers în centru, să găsesc un hotel sau un loc unde să găzduim. Am găsit un hotel german vechi, dar curat, și am închiriat o cameră pentru noi doi.

În acea noapte, în liniștea hotelului (e foarte posibil ca noi să fi fost singurii oaspeți), am deschis geamul și am ascultat sunetele deșertului. Îl puteam mirosi. Era atât de aproape de mine, încât îl puteam aproape atinge: Kalahari era la doar câteva sute de kilometri distanță. Ce se va întâmpla cu noi și acel deșert? Inima îmi bătea aproape să-mi sară afară din piept, gata pentru necunoscut. O, acest sentiment nu m-a mai părăsit de atunci încolo! De fiecare dată când începe o nouă aventură în necunoscut, de-abia dacă pot să-mi mai încap în piele!

Dimineața devreme, am fost treziți de o bătaie în ușă. Era călăuza noastră. Întrebuse în oraș de noi și a fost îndrumat spre acel hotel. Am fost uimit cum circulau de repede vestile și cum localnicii i-au dibuit imediat pe străini. Ne-am strâns repede lucrurile și după un mic dejun scurt, dar copios, am sărit în camioneta lui. Nu era chiar o camionetă cum îmi imaginasem eu, ci o mică furgonetă Mazda, cu două locuri în față, care erau deja ocupate de șofer și de însoțitorul lui. Așa că noi am ajuns să stăm în spate, cu bagajele, pe tot parcursul celor 450 de kilometri, pe un drum nisipos, în miezul zilei, la 50 de grade Celsius. Supeerb!

Eu și Dan ne-am așezat pe bagaje cât se putea de confortabil și am pornit pe drumul de șase ore până în Tsumkwe, cel mai mare sat din principala zonă administrativă a ținutului boșimanilor, nordul Namibiei. Am mers o oră pe un drum pietruit, după care am virat la dreapta, pe C44, spre Tsumkwe. Drumul de nisip se întindea înaintea noastră și amândoi ne întrebam ce ne aștepta. Nu cunoșteam pe nimeni în Tsumkwe, nu prea aveam nici bani cu noi, cu excepția celor pentru biletul de înțoarcere și aproape 20 de dolari de cheltuială. Am auzit că se construia un micuț motel în Tsumkwe și speram să primim acolo găzduire.

Era cam ora 11:00 dimineața când am ajuns la bariera de delimitare a ținutului boșimanilor. Nu era un post de frontieră, ci doar un control, deoarece de aici înainte nu existau garduri și electricitate până în Botswana. În timp ce completam formularele la poartă, am privit în jur și am văzut niște siluete mici apărând din tufișuri, la dreapta noastră. M-am uitat insistent și inima a început să-mi bată cu putere: erau boșimani. Timizi și extrem de umili, cu trăsături frumoase, obraji bine conturați, ochi asiatici și nasuri mici și turtite. Am fost atât de entuziasmat, încât am sărit din mașină și am mers spre ei. Când m-au văzut, au fugit. Nu-mi venea să cred cât de mici erau, dar totuși i-am îndrăgit de la prima vedere. Am simțit o compasiune și o dragoste puternică pentru ei și am știut pe loc că acela era locul în care eu trebuia să fiu misionar.

Câteva ore mai târziu, am ajuns în Tsumkwe, satul principal al boșimanilor, în care trăiau aproximativ 800 de persoane. Totul mi se părea foarte ciudat, deoarece nu era un sat normal, cu care eram eu obișnuit. Avea multe colibe din iarbă, din loc în loc mai era și câte una din chirpici și câteva clădiri din cărămidă, despre care am aflat ulterior că aparțineau statului. Era o mică secție de poliție, o școală și un magazin deținut de Arno Oosthuyzen, căruia îi aparținea și motelul din Tsumkwe. Eu și Arno am devenit buni prieteni și în anii care au urmat mi-a fost de un real ajutor în activitatea mea în Kalahari.

Eu și Dan am petrecut șase săptămâni în deșert, făcând cunoștință cu oameni, vizitând sat după sat și creând legături. Nu aveam mașină, dar i-am promis lui Arno că, dacă îmi permite să folosesc una dintre mașinile lui, o să-i conduc eu camionul Toyota de 8 tone și o să-l ajut la motel. A fost de acord. Așa că am început să merg în deșert cu camionul lui, pentru a aduna nisip, care îi trebuia pentru piscină. El, în schimb, mi-a dat un Land Rover Defender din 1961, fără acoperiș, fără uși și fără frâne. A fost cea mai bună mașină pe care am condus-o vreodată! De fiecare dată când mă urcam la volan, mă simțeam ca la safari. Era un motor Diesel, manual, unul dintre acelea pe care dacă le lași la ralanti, merge înainte și fără șofer. Dan și cu mine am mers prin satele și locațiile boșimanilor, iar această mașină mi-a devenit foarte dragă.

Ne-am împrietenit imediat cu oamenii San și cu alte triburi. Am întâlnit un om care era șeful poliției și care “din întâmplare” era adventist. Ne-a lăsat să intrăm în micuța închisoare unde 10 boșimani erau închiși din diferite motive. Unii dintre ei erau acolo din motive absurde, de exemplu pentru că omorâseră o capră sau, altul, pentru că omorâse câinele polițistului, fiindcă acesta îl atacase. Am început să predicăm Evanghelia în această mică închisoare, iar deținuții au devenit primul nostru auditoriu din deșert.

Primul nostru traducător a fost un om pe nume Tsau, sau Max, așa cum se autonumise el. Curând după venirea noastră, am descoperit un om care se numea Kambathi Erastus Kaveto, un bărbat Mbukushu, care vorbea perfect limba boșimană și, ironic pentru un om “primitiv”, încă alte 14 limbi. Kambathi mi-a devenit ca un frate, fiind alături de mine în toate încercările din deșert, încă din anul 1995. Am petrecut nenumărate nopți la lumina focului, vorbind despre orice, despre viață, despre familie, Dumnezeu, religie și multe altele. În prezent, Kambathi se ocupă de cinci biserici din Kalahari, predică în cinci limbi, scrie cântece despre Isus, are grijă de cei 13 copii – 3 ai lui și 10 ai surorilor lui care au murit – înființează coruri și predică Evanghelia la sate izolate din deșert, îi pregătește pe oameni pentru venirea mea și pentru botez. Soția lui, Felistas, este o femeie tânără care se luptă să rămână în viață. S-a îmbolnăvit de malarie, împreună cu fiica lor micuță, Mario, care are numai trei ani. Moartea este un lucru obișnuit în deșert. De fiecare dată când plec din Kalahari, le spun boșimanilor: “Să ne vedem cu bine!”, iar răspunsul lor e: “Dacă vom mai fi în viață”, deoarece știu că s-ar putea ca ziua de mâine să nu-i mai găsească acolo.

Pe lângă faptul că am predicat Evanghelia la deținuți, am găsit posibilitatea de a vorbi la școala locală, pentru cei 500 de elevi. Mergeam în sala de mese și, seară de seară, eram înconjurați de copii care ascultau povestirile noastre despre Isus și apropiata Sa revenire și priveau la diapozitivele noastre cu imagini biblice.

Săptămânile s-au scurs foarte repede și, cu cât stăteam mai mult, cu atât îmi părea mai rău de situația acelor oameni. Nu credeam că o să mai pot veni vreodată la ei. Eram student, nu aveam bani, eram sărac și nu vedeam nici o posibilitate de a reveni în Kalahari. Încă nu înțelesesem

că Dumnezeu nu așteaptă ca oamenii să aibă bani, pentru a face lucrarea Lui. "...Nici prin putere, nici prin tărie, ci prin Duhul Meu..." (Zaharia 4:6).

Niciodată nu am înțeles mai bine aceste cuvinte decât acum. Dumnezeu nu depinde de banii nimănui pentru a-Și duce la îndeplinire misiunea. Atunci, nu înțelegeam acest lucru, dar în anii care au urmat, El m-a făcut să trec prin experiențe, astfel încât să pot afla care era adevăratul sens al misiunii. Și m-am întors în Kalahari. M-am întors de atât de multe ori că am încetat să mai număr. A devenit casa mea, unde trăiește poporul meu, atât în sens propriu cât și în sens spiritual. Am devenit apostolul boșimanilor, iar ei m-au adoptat ca unul de-al lor.

Le simt durerea, văd dezavantajele lipsei de civilizație și confuzia în secolul XXI. Știu că nimic pe lumea asta nu le-ar îmbunătăți situația și știu că se luptă pentru o cauză pierdută. Nu se vor întoarce niciodată la vechiul lor stil de viață, nu vor mai avea libertatea de a merge și de a vâna în tufișuri, ca în zilele lor bune, și nici nu-și vor mai recăpăta vechiul teritoriu. Nu pot face nimic să-i ajut, și uneori mi se rupe sufletul. Totuși, pot face ceva pentru ei, un lucru pe care nimeni, niciodată nu-l va putea lua de la ei: le pot predica Evanghelia și le pot spune că ceea ce le va da Dumnezeu nu va putea fi luat de nimeni. Pot fi decimați, exterminați de pe această planetă, dar dacă vor crede în Dumnezeul Bibliei, dacă sunt salvați prin credința în Isus Hristos, atunci înseamnă că au câștigat. Toate guvernele din lume, toate companiile de diamante, care fură de la boșimani și de pe pământurile lor, și toată presiunea din lume nu vor avea nici un efect dacă ei vor fi mântuiți. Aceasta este promisiunea pe care le-o fac: dacă veți crede și veți fi mântuiți, veți avea o viață veșnică, iar pământul vostru, apa, animalele și familia voastră vă vor aparține pentru totdeauna!

Acesta este singurul motiv pentru care continuu să predic acolo! Am întâmpinat opoziție din partea autorităților și a altora, dar în ciuda tuturor acestor piedici, Dumnezeu m-a binecuvântat, îngăduindu-mi să-i văd salvați pe acești oameni din Kalahari. Da, încă sunt sălbatici, vânători și culegători, încă se mută dintr-un loc în altul și e greu să-i vezi în fiecare Sabat venind la adunare și să le dai certificate de botez, deoarece nu știi câți ani au sau în ce an s-au născut. Dar toate acestea nu sunt

decât reguli impuse de noi, pentru a controla și a cunoaște “cifrele”. Toate acestea nu au nimic de-a face cu mântuirea! Îi botez pe acești oameni în Isus Hristos, după chipul Său, nu al mea și nici al altcuiva. Dacă ei vor fi salvați pentru ceruri, atunci nu mai contează nici un certificat sau vreo cifră.

La sfârșitul celor șase săptămâni, au fost botezați 32 de boșimani, inclusiv cei 10 deținuți. Ei au format prima biserică din Sistemul Kalahari de Nord. Nu aveam nici un loc de închinare, nici clădire și nici o organizație. Astăzi, acolo sunt cinci biserici, cu prezbiteri și diaconi, cu pastori laici și evangheliști dintre localnici. Cine s-ar fi gândit? Cine s-ar fi gândit că rockerul va ajunge la 10.000 de kilometri distanță, în mijlocul deșertului Kalahari, pentru a duce lumină de la Dumnezeu aceluiași popor? Totuși, Dumnezeu are o motivație pentru toate lucrările Sale, slăvit să fie El!

Ne-am întors acasă la fetele noastre – soția mea și logodnica lui, care mai târziu i-a devenit soție – cu o viziune complet diferită. În timp ce colegii noștri de la Secția de Teologie și-au petrecut vara înotând în ocean, noi ne trudeam în căldura deșertului, punând bazele primei biserici adventiste din Kalahari. Eu aveam 25 de ani, iar Dan 22. După acea misiune, viața nu a mai fost la fel pentru noi. Dan s-a îmbolnăvit de malarie, care aproape că l-a costat viața. Totuși, nici o boală nu ne va opri să continuăm să predicăm Evanghelia.

VIATA DE PEREGRIN

În anul 1997, eu și familia mea ne-am decis să ne mutăm în Statele Unite pentru a ne continua activitatea și a încerca să facem ceva și pentru boșimani din Kalahari. Am avut și alte motive în afară de acestea, unul dintre ele fiind faptul că nu ne mai simțeam în siguranță în Africa de Sud, unde au început să se producă schimbări majore după căderea apartheid-ului. Pentru a perioadă a fost anarhie, timp în care noul guvern al lui Nelson Mandela încerca să-și găsească locul. Negrii au simțit dintr-o dată puterea libertății și s-au întors împotriva foștilor lor opresori, în încercarea de a se răzbuna. Eu urma să-mi iau licența în teologie și, pentru viitor, nu se întrevedea nimic concret pentru noi acolo. În plus, nu aveam nici un statut în Africa de Sud. Eu aveam viză de student, iar soția mea viză turistică.

În februarie 1997, am obținut, printr-o minune, viză de studii pentru Statele Unite. (Nici un român nu primea viză pentru SUA dintr-o țară străină, fără a face dovada că avea fonduri solide și legături puternice cu țara respectivă. Eu nu aveam de nici unele.) Am vândut tot ce aveam, care nu a însemnat prea mult, am cumpărat două bilete numai dus spre Los Angeles și am părăsit Africa de Sud. M-a cuprins o tristețe profundă, plecând din această țară frumoasă. Cred din toată inima că, dacă Africa de Sud nu ar avea probleme politice, ar fi cea mai frumoasă și de dorit țară din toată lumea. Din 1997, am călătorit în multe țări, pe cinci continente, și am văzut foarte multă frumusețe, dar nimic nu se compară cu Provincia Cape! Nu mă împăcasem cu gândul că trebuia să plec, dar nu aveam altă alternativă. Privind acum în urmă, nu pot să nu rămân uimit de modul în care ne-a condus Dumnezeu și știu că a fost voia Sa să plecăm, dar atunci nu mi-am dat seama de acest lucru.

Voiam să locuiesc în Los Angeles, pentru că citisem de mic despre acest oraș magnific pe malul Pacificului și despre viața din California. Acum, că mi se oferise o șansă de a merge în Statele Unite, nu am ezitat. Unul dintre profesorii de la Helderberg College, care a devenit și unul dintre cei mai buni prieteni ai mei, Lynn Boyd, era cetățean american și mi-a spus: “Nu te duce în LA! California nu mai e așa cum ai citit tu acum 20 de ani!” Dar mi-am zis în sinea mea: “Ce ți-e și cu americanii ăștia! Vor să controleze totul în jurul lor!” Așa că nu i-am dat atenție.

Am zburat multe ore, de la Cape Town la Frankfurt, de la Frankfurt la Londra Gatwick, de la Londra Gatwick la Londra Heathrow cu autocarul, aproape că am pierdut cursa intercontinentală, de la Londra la Houston, iar din Houston am zburat în California. Sosirea în State a fost mai bună decât mi-am imaginat. Ofițerul de la Biroul de Imigrări ne-a urat bun-venit și s-a purtat frumos cu noi (pe când nemții din Frankfurt, când ne-au văzut pașapoartele românești ne-au tratat ca și când am fi fost leproși). Când am început să ne apropiem de aeroport pentru aterizare, am fost șocat să văd o mare de lumini, care se întindea pe zeci de kilometri. Nu am mai văzut niciodată un oraș mai mare decât Los Angeles! Eram entuziasmat! Extrem de obosit, dar entuziasmat!

După ce am ajuns, ne-am luat bagajele și ne-am îndreptat spre stația de microbuze, care să ne ducă la hotel. Agentul de voiaj din Africa de Sud ne făcuse rezervări la un hotel care se numea *Adventure All Suite Hotel*, în Inglewood, Los Angeles. Habar nu aveam cum era în Inglewood, dar numele hotelului ar fi trebuit să-mi spună ceva (Hotelul “Aventuri în apartamente”). Stăteam în căldura nopții și priveam la microbuzele care mergeau spre alte hoteluri. Toate păreau noi și elegante. La un moment dat, a apărut și microbuzul nostru, ruginit, curgeau tablele de pe el și foarte urât mirositor. Carmen s-a uitat la el și a spus: “Seb, nu arată prea bine!” Am încurajat-o, deși nici mie nu-mi plăcea.

Am ajuns la hotel, am închiriat camera (de fapt, aveau doar bungalouri) și ne-am trântit în pat. Eram cu toții foarte obosiți. Irina a adormit imediat și la fel și noi. După numai câteva ore, Carmen m-a trezit (eram așa de obosit și derutat, că nici n-am recunoscut-o) și mi-a spus că cineva încearcă să deschidă ușa la bungaloul nostru. M-am speriat și am mers la fereastră, trăgând puțin perdeaua pentru a vedea mai bine

ce se întâmplă. Era un singur om, negru, cu un pulover roșu și cu un cuțit mare în mână. Apoi am auzit un sunet în baie. Am mers acolo și am descoperit un alt bărbat, care încerca să dea jos fereastra de la baie. Nu era negru, ci un fel de mulatru. Am înghețat de spaimă. Aveam și eu un cuțit mare, dar în zăpăceala aia nu am știut pe unde e. Primul gând care mi-a venit în minte a fost că venisem în SUA pentru a fi în siguranță, și deja din prima noapte eram atacați. Dintr-o dată mi-am dat seama că ceea ce îmi spusese Lynn în Africa era adevărat, Los Angeles nu mai era cel de acum 20 de ani! Dintr-o dată, California nu m-a mai atras deloc.

Ca prin vis, mi-am adus aminte că am văzut un film în Africa de Sud care se numea *911* și m-am întrebat dacă acest număr funcționa în realitate sau era doar în filme. Am ridicat receptorul și am format. La celălalt capăt al firului s-a auzit o voce. Am explicat despre ce era vorba și cred că păream destul de panicat, fiindcă recepționera mi-a spus că un echipaj de poliție se îndreaptă deja spre noi. Am pus receptorul jos și m-am dus să mă uit la ușă. Când m-am uitat pe fereastră, l-am văzut, era un sergent de poliție urmat de alți șase. Erau înarmați și se uitau să vadă care era camera noastră. Hoții fugiseră deja și se ascunseseră într-o cameră vecină.

Eu eram atât de fericit de venirea polițiștilor, încât am fugit afară în pijamale, vrând să dau mâna cu ei. Când m-au văzut, și-au scos pistoalele și m-au somat să mă întind pe pământ. Din fericire, a ieșit Carmen și le-a spus că eram soțul ei. Am înțeles atunci cât de serios tratau acești oameni problema crimelor. După ce totul s-a încheiat, sergentul m-a luat deoparte și mi-a spus că-i prinseseră pe răufăcători, care erau doi imigranți ilegal din... Africa de Sud! Nu-mi puteam crede urechilor! Africa de Sud? Dar eu tocmai venisem din Africa de Sud! Aceștia lucrau la hotel și au văzut când am scos banii să plătesc. Polițistul a fost foarte cumsecade, a mers la recepționar și l-a obligat să-mi dea banii înapoi, după care a chemat un taxi și ne-a trimis la *Howard Johnson Hotel*, lângă aeroport, pentru a avea o noapte mai liniștită. După tot ceea ce s-a întâmplat, mi-a plăcut atât de mult *Hotelul Howard Johnson*, încât de fiecare dată când merg la LA, acolo dorm, în amintirea acelei nopți îngrozitoare.

Restul nopții mi-am petrecut-o gândindu-mă la ce se întâmplase; iată-ne acolo, singuri, în imensul oraș, proaspăt imigranți într-o țară care adăpostea milioane de oameni cu statutul nostru. Ce primire ni se făcuse! Cum fuseseră primele noastre ore! Nu am putut să nu mă gândesc la ceea ce ne aștepta! Ne mai rămăseseră numai 1.400 de dolari, care se duceau repede. Știam că trebuia să găsec o soluție și depindeam din nou sută la sută de Dumnezeu. El era singurul care putea răspunde la cererile noastre. De puține ori în viața mea am fost mai disperat ca atunci.

A doua zi dimineața, am luat un autocar spre Riverside, California, unde am petrecut următoarele două zile dormind într-o cameră de oaspeți, în căminul de fete al Universității La Sierra. Am mâncat din farfurii de plastic și nu aveam nici cea mai vagă idee ce se va întâmpla cu noi. Nu știu dacă voi, cei care citiți această carte, puteți înțelege senzația că ești complet blocat și că nu ai încotro să te îndrepti! În două zile, am cheltuit 600 de dolari și nu după multe calcule, mi-am dat seama că în acel ritm nu vom putea supraviețui. Am început să bat străzile din Riverside de la 6 dimineața până târziu după-amiaza. Ceream de lucru, dar toți întrebau de numărul de asigurare socială. Am căutat apartamente, dar toți cereau avans și scrisori de recomandare.

După două zile, mi-am dat seama că aveam probleme serioase! Am venit în acea zi acasă și mi-am pus capul în poala soției. Eram dărâmat. Mi-am dat seama că făcusem o greșală și că nu mai exista cale de întoarcere. Ea mi-a spus încet, cu vocea ei calmă, obișnuită: “Seb, ce-ar fi să ascultăm ce a spus Lynn. Poate că ar fi mai bine să mergem spre nord, la Walla Walla!” Brusc, mi-am adus aminte că Lynn îmi dăduse numărul de telefon al tatălui lui, în caz că aș fi avut nevoie de ajutor. L-am căutat în agendă și m-am îndreptat spre cabina telefonică din campus. L-am sunat pe domnul Boyd acasă și, imediat după primele mele bălbâieli, mi-a spus cu o voce liniștită: “Găsiți un Greyhound (cursă de autocare pe distanțe mari, care tradus înseamnă “ogarul cenușiu”, n.tr.) spre Pendleton, Oregon, și veniți aici cât de curând posibil.”

Acest om nu știa cine eram eu, fiindcă Lynn nu-i spusese nimic de mine, dar în momentul în care a auzit că eram cu familia și că aveam probleme, a sărit în ajutorul meu. Am cumpărat bilete și la ora 11:00 în

aceeași seară, am plecat din Riverside spre Pendleton, OR, aflat la multe ore distanță.

Călătoria cu Greyhound a fost una dintre cele mai neplăcute experiențe din anii pe care i-am petrecut în America de Nord. Am ajuns la Los Angeles la miezul nopții și eram singura familie din toată autogara. Vagabonzi, drogați, bețivi, prostituate mișunau pretutindeni. Aveam o senzație foarte neplăcută. Ar fi trebuit, totuși, să mă impresioneze acești oameni și să văd nevoia lor după Dumnezeu. Erau respinși de societate și la ei s-a referit Isus când a spus: “Prostituatele și colecții de impozite vor intra în Împărăția lui Dumnezeu mai repede decât voi”. Dar eu eram foarte îngrijorat pentru fetele mele, iar acești oameni nu arătau deloc prea prietenoși. Am schimbat de două ori autocarul, în Sacramento și în Portland, și de fiecare dată a trebuit să mă lupt cu bagajele. Am mers încontinuu trei zile și trei nopți, iar Irina nu avea loc rezervat, fiind prea mică pentru a putea avea bilet. Am ținut-o în brațe tot timpul. Încă nu-mi dau seama cum am reușit!

Imediat ce am părăsit zona de sud a Californiei, autocarul s-a oprit într-un mic oraș din nord și ni s-a dat voie să coborâm ca să ne dezmoțim. Era luna februarie, iar afară era frig și zăpadă, asemenea iernilor din România. Nu văzusem zăpadă de câțiva ani de zile și am fost impresionat de mirosul de iarnă și de fumul care ieșea din șemineurile caselor din oraș. Am început să mă simt mai bine, după toate dezamăgirile din LA. Nu credeam că exista loc și pentru noi în SUA. Nu știam încotro ne îndreptăm, dar aveam în inimă o pace, că până la urmă o să reușim să supraviețuim.

Am sosit cu autocarul în Pendleton, la ora 2 noaptea, pe ninsoare. Domnul Elwood Boyd ne aștepta cu mașina, ținând motorul pornit, astfel încât să fie cald de cum ne urcam în mașină. Acest om ne-a acceptat ca și când ar fi fost tatăl nostru; nu ne văzuse niciodată în viața lui și eram total străini față de el, dar totuși și-a deschis ușa inimii și a casei pentru noi. Am dormit câteva ore într-o cameră acasă la el, iar ziua următoare l-am întâlnit pe celălalt fiu al lui, Kim. Kim e un om extraordinar (ca toți cei din familia Boyd – Bruce, Lynn, Julie și Gayle).

Kim și soția lui ne-au ajutat să ne găsim un apartament la câteva minute distanță de mers pe jos de casa lor, ne-au ajutat să ni-l mobilăm

cu mobilă veche de-a lor și au făcut multe alte lucruri pentru a ne ajuta să ne stabilim în College Place, Washington. College Place este un oraș mic, un paradis în miniatură, unde oamenii nu-și încuie ușile, își lasă cheile în mașină și salută pe toată lumea pe stradă. Este un oraș în majoritate de adventiști, unde în Sabat vezi că totul e închis și toată lumea merge la una dintre multele biserici.

Am petrecut patru luni în College Place și ne-am bucurat de fiecare minut. Am început să lucrez în grădinile oamenilor pentru a primi bani (nu aveam viză de lucru) și după ce am primit numărul de imigrație (încă nu știu ce vrea să însemne acest număr), am început să lucrez la Andy's Market, aprozarul local al cărui patron era adventist. Totuși, nu eram mulțumit de mine, fiindcă nu plecasem din Africa de Sud ca să lucrez într-un aprozar, știind că Dumnezeu are de lucru pentru mine.

Capitolul 10

DIN AMERICA, ÎN COLȚURILE LUMII

La începutul anului 1997, mi s-a oferit ocazia de a păstori două biserici mici în Montana de Est – una în Hardin Montana, la granița cu Rezervația Crow Indian, iar cealaltă în Custer Montana, un oraș de cowboy. Din 1997 până în 1999, i-am păstorit pe acești oameni și m-am îndrăgostit de bunătatea lor, de hărnicia și inima lor mare. Prim-prezbiterul din Custer, Mel Rich, și soția lui, Karen, aveau o imensă fermă de vite în Hysham, Montana. De fiecare dată când îi vizitam, îmi dădeau un cal pe nume Roman și obișnuiam să călărim împreună de-a lungul preriilor în căutarea vitelor. M-au învățat să prind vitele în lasou, să le însemnez cu fierul roșu și să mă lupt cu ele. Viața lor simplă m-a învățat foarte multe adevăruri. Mi-am făcut prieteni extraordinari în bisericile din Custer și Hardin. Dacă ar fi să-i amintesc pe toți, aș face o listă lungă. Dar Dumnezeu știe că sunt cu toții în inima mea pentru veșnicie, pe care intenționez să o petrec alături și de ei.

Dumnezeu este cu adevărat minunat! În copilărie, reușisem doar să citesc despre aceste locuri, de exemplu despre Africa, Munții Stâncoși, preriile din Montana etc, iar acum El mă adusese să văd cu ochii mei aceste lucruri și, mai presus de toate, predicam și Evanghelia.

În septembrie 1999, am fost chemat ca pastor de tineret în Biserica Centrală din Calgary, sub îndrumarea lui Randy Barber, pastorul senior. Aici am petrecut trei ani, formând un grup de tineri, devenind profesor de Biblie și capelan la școala creștină locală, făcându-mi din nou prieteni și legând relații pe viață.

La un moment dat, am avut șansa de a fi invitat la postul de televiziune adventist 3ABN, în Illinois. Printre altele, am povestit cum

m-am convertit și modul în care am ajuns în deșert, la boșimani. Nu mi-am imaginat câtuși de puțin ce impact va avea acest lucru asupra telespectatorilor. Când m-am întors acasă, am primit o mulțime de scrisori de la oameni care își ofereau sprijinul pentru misiuni de acest gen.

Ca urmare, în vara anului 1998, am zburat din nou în Africa. De data aceasta în calitate de pastor, am luat cu mine mai mulți oameni, printre care un nou-convertit din Montana, Steve Stoltz. Am închiriat un jeep, am cumpărat păături, hrană, echipamente pentru boșimani și am donat fonduri pentru construirea primei biserici adventiste în Tsumkwe. Domnul binecuvântase deja misiunea noastră anterioară, chiar dacă nu am crezut vreodată că mă voi reîntoarce. Fusese turnată fundația pentru biserică, iar membri din Tsumkwe au făcut cărămizile necesare pentru construcție.

În iulie 2000, am luat cu mine în Kalahari un grup numeros, format din oameni de toate categoriile, care locuiau în Canada. Am format o echipă formidabilă. Aveam cu noi corturi de armată, jeepuri, camioane cu alimente și bunuri de larg consum. În plus, am oferit și servicii umanitare. Am oferit 1.000 de păături, am avut cu noi stomatologi, medici generaliști, asistente, pompieri, avocați și studenți, tâmplari și predicatori. Am ținut două serii evanghelistice și au fost botezați 27 de oameni, inclusiv prietenul meu drag, Gaukana, renumitul actor boșiman care a jucat în filmul *Gods Must Be Crazy (Zei sunt, cu siguranță, nebuni)* din 1985. El a devenit adventist de ziua a șaptea, dar după trei ani a murit de tuberculoză. Au murit mulți de la prima mea vizită, iar cei care au murit în Domnul au câștigat ceva ce lumea aceasta nu le-ar fi putut oferi niciodată: veșnicia!

Din 1996 și până în 2005, m-am întors în deșert de 15 ori, singur sau împreună cu oameni de pretutindeni de pe glob. Această misiune a devenit atât de solicitantă și complexă, încât în prezent avem sisteme solare de captare a apei din sol, sponsorizăm trei orfeline, o clinică și trei șantiere în care se construiesc biserici, avem trei pastori și traducători, iar numele Domnului este auzit și descoperit miilor de oameni din Kalahari.

În tot acest timp în care am luat legătura cu boșimanii, am început să fiu acceptat de ei, iar acum mă consideră unul de-al lor. Mi-au dat chiar și nume boșimane și, oriunde mă duc, oamenii mă recunosc.

Evanghelia are mare trecere în Kalahari, deoarece oamenii de acolo văd iubirea și devotamentul meu față de ei. Astfel, se deschid mai ușor față de mine decât față de străini. Am prieteni apropiați cu care am împărțit suferința, bucuria, boala, moartea și pierderile. Le-am văzut copiii născându-se, crescând și fiind martori an de an la predicarea Evangheliei și la botezuri. În acest fel, ei sunt mult mai deschiși la Evanghelie decât părinții lor.

Ca misionar, am fost nevoit să învăț că predicarea Cuvântului trebuie să fie însoțită de răbdare, slujire și înțelegere. Boșimanii au un sistem etic diferit, percep lumea altfel și, ca să le pot face cunoscută Evanghelia, a trebuit să devin unul de-al lor și să le înțeleg mentalitatea. Numai după aceea am putut să le predic. Stând în deșert cu oameni din diferite sate, am luat contact direct cu cultura lor, cu poveștile lor – care sunt foarte frumoase –, cu modul lor ancestral de a cânta și dansa, cu credințele lor. De asemenea, datorită faptului că am stat cu ei în deșert, m-am expus la aceiași factori ca și ei și am înțeles viața grea pe care o duc și cât de extraordinari sunt că reușesc să supraviețuiască acolo. Am învățat să prețuiesc apa ca niciodată înainte; nu am înțeles ce înseamnă setea până când nu am ajuns în Kalahari. I-am văzut ștergându-și buzele cu fire de iarbă, dimineața, așa încât să se poată bucura de câteva picături de rouă și să nu moară de sete. I-am văzut mergând pe jos 20 de kilometri printre tufișurile mari și țepoase ale deșertului, pentru a ajunge la o pompă veche de 60 de ani, de unde să ia 20 de litri de apă pentru familiile lor. Atunci am înțeles de ce ei nu se spală niciodată. Cum să te speli când riști să fii înhățat de leoparzi în drumul spre apă?

După ce treci dincolo de carapacea exterioară a boșimanilor și ajungi să-ți dai seama cum sunt în interior, nu poți decât să te îndrăgostești de ei. Blândețea lor, răbdarea pe care o au cu copiii, înțelepciunea și creativitatea îi fac să fie un popor unic în felul lui. Istoria lor e mângjită de sute de ani de decimări în masă și de strămutări dintr-o parte în alta. Niciodată iubiți, niciodată înțeleși și niciodată sprijiniți, puteau să fie de mult dispăruți (și mă gândesc uneori că nu o să treacă mult și chiar o să dispară). Totuși hotărârea lor de a supraviețui i-a făcut să se dezvolte în cel mai dezagreabil și neprietenos loc de pe pământ.

Am avut parte de mari bucurii alături de ei în Kalahari! Am stat cu ei în jurul focului, noaptea, ascultându-le cântecele care vorbesc despre trecut; le-am ascultat poveștile despre animalele care îi înconjoară; m-am jucat cu copiii lor și am văzut marea iubire pe care o au pentru familiile lor. Am simțit și durerea lor, care, cu timpul, a devenit durerea mea! I-am văzut murind de malarie, de tuberculoză, înfometare și atacați de animale. Elefanții le distrug satele, îi omoară și le perturbă stilul de viață. Leoparzii le atacă copiii, malaria ucide sute în fiecare an, tuberculoza îi chinuie până la bătrânețe.

Poate că toate acestea vă sună ca o simplă statistică. Știu că ne-am obișnuit să auzim atât de mult despre moarte, încât ajungem să nu ne mai pese. Totuși, când persoana afectată face parte din familia ta, te doare. Ei sunt familia mea! 65.000 de boșimani, ce locuiesc în Kalahari, alcătuiesc familia mea. Când un copil moare de tuberculoză spinală din cauză că spitalul de stat a refuzat să-l trateze, mă doare! Tot corpul mă doare! Nedreptățile, planurile politice și respingerea sistematică sunt lucruri care fac parte din viața de zi cu zi a boșimanilor. Iată de ce vreau să le fac cunoscută Evanghelia, înainte să dispară de tot! Cel puțin, vor avea speranța vieții veșnice!

În 2001, am renunțat la activitatea pastorală și am devenit misionar cu normă întregă pentru boșimani din Kalahari. În același an, am înființat *Pilgrim Society for Education and Relief of Poverty* (Societatea "Pelerinul" pentru Educarea și Diminuarea Sărăciei), o societate care militează pentru predicarea Evangheliei lui Hristos în triburile izolate și neatinse ale acestei lumi. Astăzi, societatea este înființată și în Australia și Statele Unite, cu filiere în Africa de Sud și Namibia.

E anul 2005 când termin de scris această carte și, privind în urmă la cei 10 ani de când am auzit pentru prima oară de boșimani din cartea lui Laurens Van Der Post, văd mâna lui Dumnezeu la lucru în toate câte s-au întâmplat în acest răstimp. De la experiențele mele chinuitoare din România până la cei 10 ani de misiune în deșert, Dumnezeu a făcut ca familia și cu mine să ne maturizăm, devenind oameni ai credinței.

Astăzi, în ținutul boșimanilor din Namibia există cinci biserici, în sate sunt instalate sisteme de alimentare cu apă, cu ajutorul energiei solare; există planuri pentru înființarea de orfelinate, școli și clinici.

Evangelizarea din Namibia, Zambia și Botswana atinge întreaga populație de boșimani. Copiii lor învață despre Dumnezeu și cresc pentru a deveni creștini. Numărul botezurilor crește în fiecare an. Sunt instruiți pastori și evangheliști, misionari care să meargă în fiecare sat și deșert și să predice cu putere Cuvântul lui Dumnezeu.

După câteva călătorii în deșertul Kalahari, am început să-mi dau seama de imensa nevoie de predicare a Evangheliei în zonele izolate și neatrinse ale globului. La sfârșitul anului 2000, un prieten din Calgary mi-a spus de posibilitatea organizării unei expediții misionare în America de Sud, unde există câteva triburi care trăiesc departe în junglă și au nevoie de ajutor. Am sărit în sus când am auzit propunerea lui. Așadar, în ianuarie 2001, am plecat din Canada spre Guyana Britanică, împreună cu doi buni prieteni, Peter Milec și dr. Keith Carter, care mă mai însoțiseră și în alte misiuni în Kalahari.

Am petrecut câteva săptămâni ajutând la construirea unei școli și a unei clinici în Kimbia, un sat din sud-estul Guyanei, pe râul Berbice. Aici am cunoscut și chiar m-am împrietenit cu oameni din Paruima și Kaykan. În plus, am avut ocazia să și predic la câteva triburi de indieni, printre care Arawak, Arecuna, Shamatari și Taurepan. Deși trăiesc încă în triburi, au o inimă deschisă pentru Evanghelie. Se construiesc biserici mari, iar în Sabat, toată lumea e prezentă. Pasiunea și consacrarea pe care am văzut-o la acești oameni este o dovadă a ceea ce poate face Dumnezeu în viața oamenilor.

Tot aici am întâlnit un om al lui Dumnezeu, David Gates, care prin credință a înființat posturi de televiziune, școli, clinici, biserici în peste cinci țări din America de Sud. El este un mare exemplu pentru mine în ceea ce privește viața de credință și ce înseamnă să te bazezi nu pe putere și înțelepciune omenească, ci pe Dumnezeu și numai pe El. Prin credință în Dumnezeu, David ține piept unei împotriviri și unor obstacole enorme, din fața cărora orice ființă umană s-ar da la o parte. Dar David merge înainte și Dumnezeu i-a răsplătit credința cu mari minuni. Puteți vedea în acțiune marea lui credință, pe internet, la:

www.gospelministries.org

În ianuarie 2004, am plecat singur în Venezuela să mă întâlnesc din nou cu David, dar de data aceasta el era în Bolivia, așa că am mers împreună cu un grup de misionari să vizităm niște triburi izolate din nord, Waica și Carib. Caribii sunt considerați canibali, deși nu mănâncă alți oameni, ci doar propriii morți. Ei cred că astfel vor deveni mai puternici și vor împrumuta spiritul înaintașilor lor. Această credință și practică le scurtează considerabil viața, majoritatea dintre ei murind în jurul vârstei de 40 de ani. Totuși, Dumnezeu le atinge inimile și mulți dintre ei își dau seama că stilul lor de viață nu este unul normal. Astăzi, în satul lor, Matupo, e ridicată o biserică mare, iar acești oameni sunt învățați despre iubirea, jertfa și venirea lui Isus.

Astăzi, Evanghelia este predicată în junglele dese ale Amazonului – în Guyana Britanică, Venezuela și Brazilia. Viața aici nu este ușoară: boli de toate felurile pândesc de pretutindeni; trăiesc insecte, reptile și gândaci de tot felul; umiditatea, apa proastă de băut, caimani și alte pericole ascunse te înconjoară în fiecare moment. Acolo sunt frecvente boli ca: febra galbenă, febra apei negre, febra tifoidă, malaria, și multe alte probleme. Oamenii care trăiesc acolo sunt vânați de numeroase pericole în fiecare moment din zi. Totuși, i-am găsit mulțumiți cu ceea ce au. În asemenea locuri, există multe motive de recunoștință: au cele mai bune fructe de pe planetă (banane, nuci de cocos, portocale etc.), jungla este virgină, neatinsă, iar în sate nu există poluare sau mizerie.

Îi sunt atât de recunoscător lui Dumnezeu pentru toate aceste locuri în care m-a condus în ultimii ani! Înainte, doar citisem despre ele, însă e cu totul altceva să le vezi cu ochii tăi! Să mănânci în satele acelor oameni, să dormi sub cerul liber, lângă foc, să le asculți cântecele și poveștile de demult și să le poți împărtăși Evanghelia lui Hristos... sunt lucruri care nu pot fi explicate într-o carte. Din deșert, în junglă și pe valurile Atlanticului de Nord, Dumnezeu este prezent pretutindeni și cu adevărat. El a fost cu mine prin foc, prin apă, prin căldură și frig, prin triburile sălbatice și locuri periculoase și m-a ferit de toate bolile și dezastrele care mi-au stat în cale. El este Stânca mea, Turnul meu de scăpare și Salvarea mea! În El și numai în El mă pot încrede și pot

merge mai departe, în ciuda multelor obstacole pe care le voi întâlni în cale.

În iulie 2004, am încercat pentru a doua oară să ajung în Groenlanda cu un transport de Biblii în limba inuktikut, pentru eschimoșii din nordul Groenlandei. Am mers cu un vas cu pânze, lung de 9 metri, care îi aparține fratelui meu, Cristian. Împreună cu el, am fost la un pas să-mi pierd viața în mijlocul Atlanticului de Nord. Aveam chila plină de Biblii, dar am fost oprîți de multe obstacole în drumul nostru. Furtuni, vânturi, fluxul, boli cumplite și ceturi negre ca noaptea, toate au contribuit la întoarcerea noastră la țărăm, în Quebec. Știu că Dumnezeu are un plan și pentru inuiți și că-i iubește și vrea să-i mântuiască și pe ei. Voi continua să mă rog și să găsesc o cale de a ajunge la ei cu Evanghelia.

Capitolul 11

AM REUȘIT!

Tocmai m-am întors din misiunea de la Polul Nord, de la eschimoși, unde am petrecut ultimele trei săptămâni distribuind Biblii în limba inuktitut, precum și unelte și echipamente pentru satele izolate ale inuiților. Aveam pe inimă această misiune de ceva vreme și încă din anul 2003 am studiat cultura, limba și credințele lor religioase. Așa cum am amintit în încheierea capitolului precedent, în anul 2004 am încercat să ajung la ei, însă am fost aproape de a mă îneca, din cauza valurilor și a vântului puternic. Dar Domnul m-a salvat și din acea situație. Am fost foarte trist că nu am reușit atunci să ajung la inuiți, dar aveam încă Bibliile și am știut că Dumnezeu trebuie să aibă un alt plan pentru ca acestea să ajungă la ei.

La începutul lunii martie 2005, Dumnezeu mi-a oferit o asemenea ocazie. Atunci am aflat că există un mic avion care mă putea duce la unele sate, de unde, cu o sanie trasă de câini ce aparțineau unui vânător local, puteam ajunge la alte sate foarte izolate. La acea vreme, nu cunoșteam pe nimeni, dar m-am rugat foarte mult ca Dumnezeu să deschidă inimile acelor oameni și să găsească modalități de a ajunge la ei cu Evanghelia.

Am ajuns deci la Iqaluit, Nanavut, și câteva zile mai târziu am plecat în satele izolate din Igloodik și Hall Beach, la 70 de grade latitudine nordică. Nu mi-am imaginat niciodată în viața mea că voi avea o experiență ca cea prin care am trecut acolo. Am ajuns cu bine la Igloodik și m-am întâlnit în aceeași seară cu vânătorul care avea sania. Numele lui e Natalino Piugattuk, un bărbat în vârstă de 50 de ani, cu o familie formată din șapte membri, având 14 câini și o sanie. Am stabilit că vom pleca a doua zi. Dimineața călătoriei a fost superbă, însorită și extrem de geroasă (minus 49 de grade Celsius), dar liniștită și senină. Am mers

70 de kilometri, punându-mi mari speranțe. Dar călătoria noastră avea să țină mai mult de o zi.

La Polul Nord, unde nu sunt nici copaci și nici dealuri sau munți, vântul poate bate cu o viteză de 100-130 de kilometri pe oră. Așadar, Natalino a oprit sania și a început să construiască un iglu. Aceste igluuri sunt vitale pentru supraviețuirea la Polul Nord, după cum aveam să descopăr în această călătorie. În acea seară, temperatura a scăzut dramatic la minus 56 de grade Celsius. Era atât de frig, încât ochii mi se lipeau când clipeam. Știu că unii dintre voi ați îndurat frig, și la fel și eu, dar nu am mai simțit niciodată puterea frigului cum am simțit-o atunci. Patru ore mai târziu, Natalino a terminat de construit igluul și ne-am ghemuit înăuntru, unde am descoperit că e o artă să construiești asemenea adăposturi. Înăuntru, Natalino făcuse loc pentru paturi, din zăpadă bătută, astfel încât să putem sta ca pe canapea. Puteam chiar să ne ridicăm în picioare în mijlocul igluului. Vântul a bătut toată noaptea, dar înăuntru era o atmosferă plăcută de minus 20 de grade. Nu am crezut niciodată că o să pot dormi confortabil la minus 20 de grade, dar am reușit foarte bine. Natalino avea piei de ren, pe care le-a întins pe gheață, iar deasupra lor ne-am așezat sacii de dormit. În timpul nopții, am tras cu ochiul să văd ce se întâmplă afară și nu mi-a venit să cred cât de puternică era furtuna.

Nu am reușit să văd câinii, care se pare că sunt obișnuiți cu astfel de condiții toată viața, dormind toată iarna afară, în ger. Am așteptat trei zile să se oprească furtuna. Am făcut greșeala să ieșim din iglu și să mergem vreo două ore prin furtună, dar ne-am rătăcit și a trebuit să construim un alt iglu. De data aceasta, lui Natalino i-au trebuit 15 ore să-l construiască, deși nu era nici pe jumătatea celui lalt. Zgomotul produs de furtună era ca de cutremur. Nu-l vedeam pe Nat nici la doi metri în fața mea, în timp ce câinii s-au îngropat în zăpadă, ca să poată supraviețui.

În tot timpul acelei furtuni, mi-am dat seama o dată în plus cât de fragili suntem noi, ființele umane. Mi-am dat seama de slăbiciunea mea și în fiecare minut mă rugam Domnului să mă salveze și de data aceasta din întunericul aceluia capăt de lume. Nimeni nu știa unde mă aflam (deși mulți se rugau pentru mine), iar familia mea auzise la știri de furtuna masivă de zăpadă din nord, întrebându-se dacă sunt prins și eu. Nimeni

nu-și poate imagina momentele îngrozitoare pe care le-am petrecut acolo. Am fost pur și simplu salvat de la moarte, în adevăratul sens al cuvântului! Din nou mi-am dat seama de puterea incredibilă a lui Dumnezeu, deoarece chiar și în mijlocul întinericului, a vântului și a vijeliei, mâna Lui a fost suficient de lungă pentru a mă salva.

Natalino a fost un bărbat pe care Dumnezeu îl alesese să mă conducă în această misiune! El Însuși l-a trimis pe acest om complet străin, care m-a tratat ca pe fratele lui. Noaptea, se scula și-mi masa picioarele, pentru a mi le încălzi. Avea grijă să nu obosesc, să nu transpir sau să nu adorm în ger, deoarece aș fi putut să mor. La un moment dat, mi-a spus să mă ridic și să merg în urma saniei, deoarece a observat că începeam să mă aplec în față (primul semn că cineva începe să degere). I-am spus că mă trata ca pe un frate, deși cu două zile înainte nu eram pentru el decât un străin. El mi-a răspuns: “Aici nu există străini!” Am povestit cu el multe lucruri, în nopțile petrecute în iglu, așteptând să treacă furtuna. I-am spus că sunt pastor și i-am dat o Biblie, iar el mi-a spus că Polul Nord e un loc foarte vitreg pentru oameni și, ca să poți supraviețui, trebuie să fii foarte spiritual. M-am întrebat de unde venea setea de spiritualitate la acești oameni, deoarece i-am găsit foarte deschiși față de Hristos. Bibliile au fost căutate ca pâinea caldă, inuțiții stând la coadă ca să le primească și curând am epuizat întregul stoc.

După trei zile de luptă cu furtuna, Domnul ne-a trezit în dimineața de Paște cu un cer senin și nici un pic de vânt. Temperatura era sub 40 de grade. Am ieșit din iglu ca dintr-un mormânt, deoarece totul în jurul nostru era îngropat în zăpadă. În timpul acelei nopți am pierdut un câine, care probabil se dezlegase și fugărise un urs polar. Am putut vedea urmele câinelui și ale ursului. Am avut nevoie de cinci ore să găsim drumul spre următorul sat, fiind pierduți undeva pe marea de gheață și înconjurați de blocuri masive de gheață dislocată. Ne era foarte greu să înaintăm cu câinii.

Până la urmă, am reușit să ajung la cinci comunități inuite și să distribuie Biblii la aproape 400 de oameni. Mi-am făcut prieteni și cunoștințe în alte câteva locuri, iar cererea de Biblii a fost copleșitoare. Acum trebuie să trimit încă 1.500, deoarece oamenii sunt foarte nerăbdători că cerceteze Cuvântul lui Dumnezeu și să studieze. Îl slăvesc

pe Dumnezeu pentru iubirea Sa veșnică, manifestată chiar și pentru acei oameni care trăiesc la un capăt de lume.

El m-a dus în deșerturile africane, în junglele amazoniene, iar acum în regiunea polară, pentru a vedea cum trăiesc alți oameni și a înțelege faptul că au nevoie de lucrători care să predice Evanghelia! Sunt smerit și transformat de puterea Sa minunată, care a salvat un fir de nisip ca mine! Sunt și mai hotărât să predic Evanghelia întregii lumi. El este adevăratul meu Pol Nord, Salvatorul meu și Adăpostul în furtunile acestei vieți. Sunt convins că va reveni curând și vreau să fiu implicat în lucrare, pentru tot restul vieții mele.

ÎNCĂ NU S-A SFÂRȘIT!

S-au adunat multe istorisiri și întâmplări în decursul anilor în care am fost plecat în misiune la triburi izolate și neatinse de nimeni. Sunt experiențe, momente în care viața mi-a fost salvată, însă există și amintiri neplăcute, prieteni dragi mie care au murit de malarie, de tuberculoză, atacați de animale sau omorâți de alți oameni. Ca misionar, trebuie să-ți dai seama că viața în aceste locuri nu are prea multă valoare și zilnic mor mulți oameni. În ceremonia de înmormântare a boșimanilor, nu se varsă lacrimi, nu se manifestă emoții puternice și procesiunea durează puțin. Cel decedat este înmormântat în picioare, într-o groapă care îi ajunge până la umăr. Capul îi este acoperit cu pietre și nisip. După înmormântare, fiecare membru al tribului își vede de treaba lui. Deseori m-am întrebat de ce acești oameni nu plâng sau nu suferă pentru pierderea celor dragi. Dar, după ce am trăit printre ei, mi-am dat seama cât de mulți mor și cât de devastator ar fi să ți se rupă inima de fiecare dată. Un lucru e sigur: odată deveniți creștini, ei văd pierderea într-o cu totul altă lumină, pentru că au speranța viitorului.

În 2004, am pierdut un băiat boșiman în vârstă de 10 ani, Boo Komtsa, un băiat foarte drag, care mi-a cucerit inima, mie și altora care l-au văzut. Mama lui a murit de tuberculoză când el avea doi ani, iar la vârsta de șapte ani, el însuși s-a îmbolnăvit de aceeași boală. Șase luni mai târziu, a paralizat din cauză că boala i-a atacat măduva spinării, deformându-i pieptul și spatele. Am stat trei săptămâni în Cape Town alături de el, după o operație pe măduva spinării, pentru a-i fi scoase granulațiile. Acest băiat a început să-și miște picioarele la două zile după operație. Era o minune! Medicii erau șocați și tot spitalul știa de acest mic supraviețuitor din Kalahari. L-am dus înapoi la Windhoek, Namibia, pentru fizioterapie, dar după trei săptămâni a murit.

Asistentelor și medicilor de la spitalul de stat nu le-a păsat de el, deoarece boșimani nu valorează nimic în ochii multor africani. Nu i-au dat să mănânce, nu i-au schimbat pansamentul și l-au lăsat descoperit noaptea. Din cauza unei răceli, sistemul lui imunitar a cedat și, la scurt timp, a intrat în moarte cerebrală.

Aceasta e lumea în care încă trăim... Când scriu acest capitol, un tsunami puternic a lovit Asia de Sud-Est, omorând sute de mii de oameni. În următoarele săptămâni, poate la fel de mulți vor muri din cauza apei contaminate și a bolilor. Lumea e într-o continuă agitație. Nu știm ce aduce ziua de mâine. Exact așa cum spune Biblia, oamenii vor muri de groază. Papa Ioan Paul II a murit pe data de 2 aprilie 2005, iar Biserica Catolică se pregătește pentru o nouă epocă. Va urma o perioadă în care evenimentele profetice și lucrurile se vor desfășura rapid. Încet, încet, Duhul Sfânt se va retrage de pe această planetă. Curând, foarte curând, ziua se va sfârși, iar noaptea se va lăsa peste noi. Această carte nu va fi citită de generația care va trăi peste 100 de ani, deoarece nu va mai fi timp. Acum e momentul să luminăm lumea, acum există milioane de oameni care încă așteaptă să audă despre Dumnezeu! Curând, ușa care acum e deschisă se va închide și nimeni nu va mai putea să o deschidă din nou.

Cât timp mai am viață, cât timp Dumnezeu mă ține puternic și sănătos, voi trăi pentru El și voi lucra pentru El, prin harul și puterea Sa. Voi acționa prin credință, în ciuda obstacolelor și a împotrivirii, deoarece am văzut nevoia omenirii și vreau să-mi fac partea. Sunt neliniștit când stau acasă și nu fac nimic semnificativ, chiar și pentru o perioadă scurtă. Am pace și sunt fericit doar atunci când mă implic în lucrarea pentru Dumnezeu, slujindu-i pe alții.

În timp ce citiți această carte, mă rog să vă dați seama de slăbiciunile mele omenești și de puterea imensă a lui Dumnezeu. Mă rog să vă dați seama că tot ceea ce am realizat a fost posibil datorită voii și providenței Sale. Nu am visat niciodată că voi ajunge în acele locuri sau că voi face ceea ce fac astăzi! Stau ca martor al faptului că Dumnezeu Se află încă la conducerea lumii și că Își va încheia lucrarea pe această planetă, cu sau fără noi.

În ciuda greșelilor și a problemelor mele, El a fost răbdător cu mine, întotdeauna corectându-mă și conducându-mă, astfel încât să pot înțelege ce trebuie făcut. Știu că, atâta vreme cât nu voi renunța, El va fi lângă mine și familia mea, pas cu pas, lărgindu-ne perspectiva și ajutându-ne să trecem într-o altă etapă. Nu pot decât să consacru întreaga mea familie la picioarele Lui, deoarece planul Său ne este încă descoperit, ajutându-ne să creștem câte puțin în fiecare zi. Voi fi al Lui și, prin credință, voi continua să lucrez pentru El.

Pot face totul în Hristos, care mă întărește!

Tot profitul rezultat din vânzarea
acestei cărți va fi oferit
Societății Pelerinul
pentru susținerea proiectelor sale

www.pilgrimsociety.com

Pentru comenzi și informații:

info@pilgrimsociety.com

ctirtirau@yahoo.com

zappys@gmail.com

tel: (+4)0244 - 334775